

Privatbanka Magazine

JESEŇ/ZIMA 2023

ROZHOVOR
S EDUARDOM TURČÁNIKOM,
RIADITEĽOM ODBORU
PRIVÁTNEHO BANKOVNÍCTVA

DR.MAX –
ZÁKAZNÍK VŽDY
NA PRVOM MIESTE

DO ČOHO NEINVESTUJEME

BRITI UŽ DÁVNO
BREXIT OPLAKALI

DIZAJN S DUŠOU
SLOVENSKA

PRIVATBANKA
EXCLUSIVE ZONE

INDIVIDUÁLNY PRÍSTUP

 Privatbanka
Výnimočná ako Vy

www.privatbanka.sk

obsah

Ing. Mgr. Ľuboš Ševčík, CSc.
predseda predstavenstva a generálny riaditeľ
Privatbanky, a.s.

Vážení klienti, milí čitatelia,

tento príhovor písem presne na Mikuláša – 6. 12. 2023. Vonku nám napadol sneh, máme už skutočnú zimnú náladu. Mikuláš nosí darčeky tým, ktorí počas roka poslúchali, boli milí, poriadne sa učili alebo pracovali... My v Privatbanke sme sa počas roka 2023 snažili, boli sme iniciatívni a dynamicki, a tomu zodpovedajú aj výborné predbežné hospodárske výsledky banky za rok 2023. O nich však budeme hovoriť bližšie až v budúcom čísle magazínu po ukončení roka a schválení účtovnej závierky. Tentoraz nás však Mikuláš obdaril takým zvláštnym spôsobom – novozavádzanou bankovou daňou. Tento ekonomický prvok, ak bude definitívne schválený, v značnej miere ovplyvní ekonomické výsledky a pozíciu báns na Slovensku. Máme teda nad čím rozmýšľať.

Podľame však už k samotnému vydaniu nového čísla nášho Privatbanka Magazine.

V úvodnej rubrike *Predstavujeme Vám* prinášame rozhovor s Eduardom Turčánikom, riaditeľom Odboru privátneho bankovníctva. Rozprávali sme sa o jeho víziách a plánoch a rozoberali sme aj jeho doterajšie vyše polročné pôsobenie na tomto poste. Ako hovorí pán Turčánik – osobný kontakt a individuálny prístup zostávajú v „DNA“ Privatbanky aj v období digitalizácie.

V kľúčovom článku rubriky *Analýza* vám širšie predstavíme sieť lekárni Dr.Max, veľmi úspešného projektu z portfólia nášho akcionára finančnej skupiny Penta. Sme radi, že aj naši klienti sa investovaním do korporátnych dlhopisov Dr.Max, ktoré sme v Privatbanke aranžovali, mohli zapojiť do financovania tohto projektu. Sieť lekárni Dr.Max je na slovenskom lekárenskom trhu jednotkou a v strednej a vo východnej Európe patrí k najväčším lekárenským reťazcom. Ako sa dočítate v článku, za jej úspechom stojí kombinácia viacerých faktorov – prvotriednych služieb, inovácií, fungujúceho omnichannel prístupu a priaznivých cien.

Nasledujúce strany rubriky *Analýza* patria článku s názvom *Do čoho neinvestujeme* hlavného ekonóma banky Richarda Tótha. Analytici často píšu o tom, do akých aktív odporúčajú investovať. Ale slová výstrahy sú

u nich zriedkavé, a ak, týkajú sa len konkrétnych aktív alebo tried aktív v najbližšom časovom horizonte. Článok pána Tótha má ambíciu pojednať o problematike „*neinvestícii*“ širšie a nadčasovo.

Nás externý prispievateľ Mário Blaščák si v ďalšom článku už v nadpise položil otázku: *Pochopili Briti, že spravili chybu?* Na základe nedávnych prieskumov verejnej mienky sa črtá pomerne jasná odpoveď – väčšina Britov odchod z EÚ ľutuje a najmä mladí ľudia uvádzajú, že by si priali, aby sa kráľovstvo do Európskej únie znova vrátilo.

V ďalšom príspevku sa spolu vyberieme za hranice na druhý breh rieky Moravy. Alexandr Cetl, zástupca riaditeľa našej pobočky v Českej republike, nám porozprával o jej fungovaní a činnostiach, ako aj o tíme jej privátnych bankárov. Pobočka Privatbanky v Prahe sa prestávala do najnovšej vlajkovej lode spoločnosti Penta Real Estate – do budovy Masaryčka. Tento výnimočný projekt z dielne Zaha Hadid Architects sa nedávno ukázal verejnosti v celej svojej kráse a my sme veľmi radi, že naša pražská pobočka sídli práve tu.

Aj v rámci tradičného predstavovania našich privátnych bankárov zostávame za hranicami – prinášame vám rozhovory s dvomi členmi nášho obchodného tímu v Českej republike Václavom Havlíčkom a Janom Losertom.

V rubrike *Aktuality* sa dočítate, že v súťaži Trend Top Banka roka 2023 získala Privatbanka už druhýkrát po sebe bronzovú priečku. Sme dôkazom, že aj menšia banka sa vďaka svojim dlhodobo stabilným ekonomickým výsledkom dokáže presadiť medzi top bankami na slovenskom trhu. A obzrieme sa aj o odbornými prednáškami Raňajky s Privatbankou, ktoré pravidelne organizujeme pre našich klientov. V poslednom období sa uskutočnili v Bratislave, Košiciach a Prahe.

Náš magazín už tradične zakončíme oddychovými tématami. Najskôr vás zoberieme do DOT. Contemporary Gallery – k nášmu partnerovi z programu Privatbanka Exclusive Zone. S majiteľkou galérie Zuzanou Dankovou sme sa pri prehliade diel zvučných mien súčasného slovenského umenia rozprávali o tom, do akého umenia má na Slovensku zmysel investovať.

Pri umení, tentoraz folklórnom, zostaneme aj v poslednom článku tohto vydania Privatbanka Magazine. Zanietená propagátorka slovenskej ľudovej tvorby a majiteľka značky Jana Kamenská – Dizajn s dušou Slovenska nám prezradí, čo stojí za jej láskou k slovenskému folklóru a odkiaľ čerpá pri tvorbe zdroj svojej inšpirácie.

Vážení klienti, milí čitatelia,
v riadkoch nášho časopisu sa vám prihováram tento rok už poslednýkrát, a tak mi dovoľte úprimne sa vám podakovať za dôveru, ktorú ste nám preukazovali počas celého uplynulého roka.

Dovoľte mi tiež popriat vám krásne, a najmä pokojné Vianoce strávené v kruhu najbližších. Zároveň vám želám v roku 2024 pevné zdravie, aspoň trochu šťastia a správne finančné rozhodnutia. S nimi vám vždy radi pomôžeme.

PREDSTAVUJEME VÁM
Rozhovor s Eduardom Turčánikom,
riaditeľom Odboru
privátneho bankovníctva

4 – 6

ANALÝZA
Príbeh Dr.Max – zákazník
na prvom mieste

7 – 12

ANALÝZA
Do čoho neinvestujeme

13 – 15

ANALÝZA
Lútost nad Brexitom:
Pochopili Briti, že spravili chybu?

16 – 19

PREDSTAVUJEME VÁM
Rozhovor s našimi
privátnymi bankárm
v Českej republike

22 – 23

AKTUALITY
V súťaži Trend Top
Banka roka 2023
patrí Privatbanke
opäť 3. miesto

24

**PRIVATBANKA
EXCLUSIVE ZONE**
Súčasné umenie nemá
byť strašiakom

25 – 27

ŠTÝL
Dizajn s dušou Slovenska

28 – 30

Tradičné hodnoty v privátnom bankovníctve pretrvávajú aj v období digitalizácie

Osobný kontakt a individuálny prístup ostanú „v DNA“ Privatbanky aj nadálej bez ohľadu na pokračujúcu digitalizáciu a implementáciu nových technológií, prezradil v rozhovore nový riaditeľ nášho Odboru privátneho bankovníctva Eduard Turčánik.

Rozprávali sme sa s ním o jeho vízii i o tom, aké novinky chystáme pre klientov.

Eduard Turčánik
riaditeľ Odboru privátneho bankovníctva

> Do Privatbanky ste nastúpili v júni tohto roka na pozíciu riaditeľa Odboru privátneho bankovníctva. Čím vás naša banka oslovia?

Predovšetkým svojou špecializáciou na privátne bankovníctvo. Napriek tomu, že okrem privátneho bankovníctva poskytuje služby aj segmentu affluentného retailu, kľúčovou nadálej ostáva správa finančných prostriedkov klientov privátneho bankovníctva. Tomu zodpovedá aj poslanie banky – byť dlhodobým a zodpovedným

partnerom pri zveľaďovaní finančného majetku klientov.

Napriek tomu, že už viac ako 13 rokov pôsobím v bankovom sektore, súčasnú pozíciu vnímam ako výzvu. Privátne bankovníctvo má totiž svoje specifiká, či už sa jedná o klientov, privátnych bankárov, alebo obchodné a administratívne procesy, ktoré sa java ako identické, a predsa sú odlišné od tých v tradičných retailových bankách.

> Čo je pre vás motiváciou a inšpiráciou pri vykonávaní práce riaditeľa Odboru privátneho bankovníctva?

Mojou hlavnou motiváciou je úspech môjho tímu a výsledky, ktoré spolu dosiahneme. Každý privátny bankár predstavuje jedinečnú osobnosť, preto je dôležité nastaviť celý tím tak, aby ľahol za jeden koniec povrazu a chápal zmysel toho, čo spoločne robíme. Motivuje ma aj pochvala „zhora“, ale ešte viac uznanie od mojich podriadených, pretože tak najlepšie vidím, že to, čo robím, robím správne.

> Ako hodnotíte prvý polrok svojho pôsobenia? Splnili sa vaše očakávania a čo sa vám už podarilo?

Ja sám som sa sice vo finančnom sektore pohyboval takmer celý svoj doterajší profesijný život, avšak až do môjho nástupu do Privatbanky som s privátnym bankovníctvom skúsenosti nemal. Moje predchádzajúce pôsobenie bolo prevažne v oblasti retailového bankovníctva, kde som mal na starosti viaceré tímy obchodníkov. Ako som už povedal v predchádzajúcej odpovedi, každý privátny bankár je jedinečná osobnosť, či už ľudsky, odborne, alebo profesijne, preto som ich vedeniu musel prispôsobiť aj svoj prístup a štýl riadenia. Tak ako je osobitý a špecifický svet privátneho bankovníctva, rovnako je aj firemná kultúra Privatbanky (v dobrom zmysle slova) iná než v štandardnej retailovej banke.

> Riadite tím privátnych bankárov po celom Slovensku. Čo považujete za najdôležitejšiu „výbavu“ každého privátneho bankára?

Odbornosť, diskrétnosť a spoľahlivosť. Každý privátny bankár poskytuje svojim klientom služby s cieľom naplniť ich očakávania a požiadavky, zároveň si musí viedieť s klientom vytvoriť profesionálny vzťah a získať jeho dôveru. Zároveň, klient v ňom musí nájsť skúseného, stabilného partnera, ktorému môže pri správe svojich financií dôverovať na sto percent. Ľudeka, ktorý má široký rozhľad, vie mu poskytnúť

aj iný pohľad na vec a nasmerovať ho tak, aby ochránil a dlhodobo zhodnotil jeho finančný majetok.

Klient musí v privátnom bankárovi nájsť skúseného a stabilného partnera

- > **Vo svete financií ste strávili veľkú časť profesionálneho života, takže určite môžete porovnávať. Čo ziska klient, ak sa rozhodne vymeniť „tradičnú“ banku za Privatbanku?**

Všetky banky v podstate využívajú a ponúkajú svojim klientom takmer identické finančné nástroje, prostredníctvom ktorých môžu investovať svoje volné finančné prostriedky. U nás v Privatbanke sa však snažíme dôsledne uplatňovať individuálny prístup a zohľadňovať špecifiká každého klienta. Nepredávame hromadne, ale individuálne a selektívne, pretože nie každý finančný nástroj je vhodný pre každého klienta.

Privátne bankovníctvo predstavuje najvyšší stupeň starostlivosti o finančné prostriedky klientov a u nás v Privatbanke nájdete istotu, že urobíme vždy všetko pre to, aby sme váš finančný majetok zveľadili a ochránili pred znehodnotením. Navyše naši klienti

Privatbanka Health Management, založený na osobitnom prístupe v poskytovaní zdravotnej starostlivosti od

nadštandardného ambulantného ošetrovania až po komplexný manažment.

- > **V dnešnej dobe chce každý ochrániť svoje peniaze pred rastúcou infláciou. Existuje nejaká univerzálna rada, do ktorého produktu najlepšie investovať?**

Univerzálna rada neexistuje, keďže každý klient má iný postoj k riziku či rozdielnu potrebu likvidity svojich prostriedkov. V Privatbanke sa preferenciami klientov vieme priblížiť prostredníctvom širokej ponuky nástrojov finančného trhu, či už prostredníctvom komplexnej správy ich finančných prostriedkov pomocou služby riadenia portfólia Privatbanka Wealth Management, alebo formou individuálnych nákupov akcií a ETF fondov, až po veľmi oblúbené korporátne dlhopisy spoločností patriacich do portfólia nášho akcionára finančnej skupiny Penta. Privatbanka od roku 2007 aranžovala už viac ako

Veľmi obľúbené u našich klientov sú korporátne dlhopisy spoločností patriacich do portfólia finančnej skupiny Penta

nemusia chodiť do banky, pretože naša banka a naši privátni bankári ochotne prídu za nimi.

- > **V čom sa Privatbanka ešte odlišuje od konkurencie?**

Klienti u nás okrem finančných nástrojov nájdú aj nadštandardné „nefinančné“ služby poskytované našimi partnermi z partnerského programu Privatbanka Exclusive Zone. Tento program je vytvorený špeciálne pre klientov privátneho bankovníctva, ktorým takto umožní získať atraktívne benefity u našich renomovaných partnerov zo sektorov automobilového priemyslu, cestovného ruchu, estetiky, gastronómie, športu, módy, realít, šperkov, umenia, daňového poradenstva a pod.

Mysleli sme tiež aj na to najdôležitejšie, na zdravie. Pre našich klientov sme preto pripravili špeciálny program s názvom

500 emisií týchto dlhopisov v celkovej hodnote bližiacej sa k hranici 4,5 mld. EUR, pričom všetky boli splatené riadne a načas. Klientom sa z nich na pravidelnej báze vyplácajú atraktívne fixné výnosy v celkovej výške viac než 384 mil. EUR.

- > **V čom sú klienti Privatbanky iní? Existuje typický profil našich klientov?**

Služby privátneho bankovníctva poskytujeme rôznym typom klientov. Nájdete medzi nimi umelcov, lekárov, vedcov či podnikateľov zo všetkých možných odvetví. Táto diverzita zároveň vytvára zvýšené odborné nároky aj na našich privátnych bankárov, ktorí sa musia naučiť vnímať potreby klientov aj v kontexte ich profesijnej špecializácie.

Naši klienti sú nároční, vyžadujú individuálnu starostlivosť a flexibilitu a s bankármami nadvádzajú vzťah, ktorý

Eduard Turčánik

Dátum a miesto narodenia:

14. 10. 1986 v Bratislave

Vzdelanie:

Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave

Práca:

Po škole začínal ako klientsky poradca vo VÚB banke, následne pôsobil ako poradca klienta, vzťahový manažér a neskôr sa stal riaditeľom pobočky. Na rovnakú pozíciu prešiel do UniCredit Bank, odkiaľ potom odišiel do spoločnosti Cetelem, kde riadil pobočkovú sieť. V kariére následne pokračoval na pozícii regionálneho riaditeľa v stávkovej spoločnosti Niké. V Privatbanke pracuje ako riaditeľ privátneho bankovníctva od júna tohto roka.

Záujmy:

lyže, beh, futbal

presahuje bežné fungovanie klienta so svojím bankárom s ohľadom na dôveru. Veľmi často si klienti svojich privátnych bankárov pozývajú napríklad aj na oslavy životných jubileí spolu s najbližšou rodinou, čo je známkou nezameniteľného individuálneho prístupu. Spokojnosť klientov pocitujeme aj z toho, že v Privatbanke je zachovávaná kontinuita, keď majetok starších klientov postupne prechádza na deti či vnúčatá a tie zostávajú banke verné.

- > **Vedia klienti dostatočne posúdiť riziká spojené s investovaním do jednotlivých produktov?**

Žiaľ, pravdou je, že mnohí klienti ich dostatočne posúdiť stále nevedia. Väčšina klientov sa primárne pozera hlavne na výšku výnosu a podvedome odsúva, resp. si neuvedomuje riziká spojené s danou investíciou.

Je preto našou úlohou klientov v tomto smere dlhodobo vzdelávať a upozorňovať ich na to, že žiadne investovanie nie je bez rizika. My sami klientom príliš rizikové

investície nikdy neodporúčame, nehľadáme „investičné hity“, ktoré im zázračne prinesú rozprávkové zhodnotenia za krátky čas. Naopak, vždy pozeráme na to, aby klientov finančný majetok bol predovšetkým bezpečne diverzifikovaný a prinášal výnos nad úrovňou trhu.

> **Finančný svet v poslednom čase výrazne ovplyvňujú viaceré negatívne faktory. Zmenilo sa v tomto kontexte aj správanie klientov investorov?**

Určite áno, aj vzhľadom na to, že sa v poslednom období objavili aj také riziká, ktoré by im predtým nenapadli,

bankovníctva Privatbanky v najbližších rokoch – predstavte nám svoju víziu.

Jednoznačným cieľom je zabezpečiť pokračovanie v kontinuálnom raste objemu majetku v správe nášho privátneho bankovníctva, čo je v súlade s rastovými ambíciami nášho akcionára skupiny Penta.

Neoddeliteľnou súčasťou nášho privátneho bankovníctva sú naši privátni bankári. Pri ich výbere sme nároční, čo však následne ocenia najmä naši klienti. Výzvou, ktorá s tým súvisí, je naša aktuálna ambícia rozšíriť nás tím o ďalšiu generáciu privátnych bankárov, ktorí postupne nadviažu na dlhoročnú prácu našich senior privátnych bankárov a pomôžu nám napĺňať naše ciele.

Aj naďalej sa budeme zameriavať na digitalizáciu našich procesov a zlepšovanie funkciaľnosti našej mobilnej aplikácie s heslom *mobile first*, pretože v tomto riešení vidíme ešte veľký priestor na zlepšenie našej ponuky produktov a služieb.

> **A otázka, ktorá nesmie chýbať. Ako trávi voľný čas a relaxuje riaditeľ Odboru privátneho bankovníctva?**

Snažím sa aktívne športovať, koľko mi čas dovolí. Rád behám, lyžujem sa a občas si zahrám futbal. Okrem toho, samozrejme, trávim čas s rodinou a veľmi rád cestujem.

Trh privátneho bankovníctva stále poskytuje priestor na získavanie nových klientov

> **Na aké novinky sa môžu klienti tešiť v najbližšom období?**

Aktuálne pripravujeme pre klientov uvedenie nového sporiaceho produktu s názvom *Privatbanka Budúcnosť*. Ako už samotný názov napovedá, ide o nástroj pravidelného investovania určený pre zodpovedných ľudí, ktorí myslia na budúcnosť. Či už ide o finančné zabezpečenie na dôchodok, alebo vytvorenie rezervy pre deti na uľahčenie ich vstupu do dospelosti. Je určený na dlhodobé sporenie (investičný horizont by mal prevyšovať 10 rokov) a umožňuje pravidelne mesačne v malých sumách (už od 50 EUR) investovať do akciových a dlhopisových ETF fondov.

Kontinuálne inovujeme aj našu mobilnú aplikáciu, aby sme čo najviac uľahčili našim klientom neustály online prístup k informáciám a produktom. Aktuálne chystáme napríklad funkciaľitu *cashflow kalendár* pre investorov, ktorí investovali do korporátnych dlhopisov. Táto funkciaľita prinesie detailný prehľad o splatnosti dlhopisov klienta či už v minulom, alebo budúcom období.

> **Ako vnímate trh privátneho bankovníctva na Slovensku? Vidíte tu ešte priestor na rast? Aké sú všeobecné trendy?**

Privatbanka dlhodobo rastie z hľadiska objemu spravovaného majetku, ako aj z hľadiska počtu nových klientov na Slovensku, ale aj v Českej republike, kde pôsobíme ako pobočka zahraničnej banky.

Napriek tomu, že výška majetku klientov v správe Privatbanky, a. s., predstavuje takmer 2 mld. EUR, trh privátneho bankovníctva stále poskytuje priestor na získavanie nových klientov a ďalší rast hodnoty majetku v správe aj na nasledujúce roky.

že vôbec môžu nastáť, napríklad vojna na Ukrajine. Preto sú v porovnaní s minulosťou podstatne opatrnejší pri rozhodovaní o svojich investíciach.

> **V posledných rokoch sa roztrhlo vrece s rôznymi fintechmi a aplikáciami, ktoré umožňujú klientom kupovať čokoľvek a kedykoľvek. Ako ich vnímate? Sú hrozobou pre banky?**

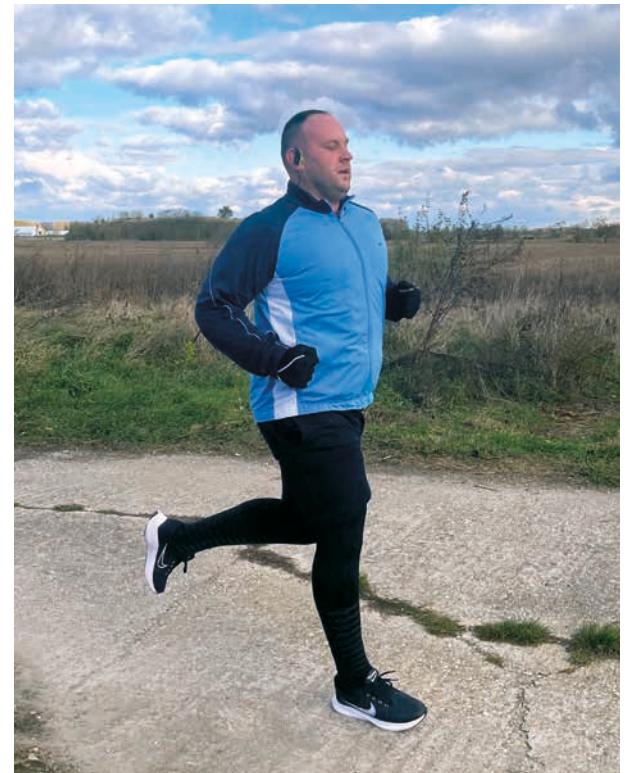
Fintech služby, teda riešenia, ktoré spájajú nové technológie so svetom financií, prinesli trend, na ktorý musíme reagovať aj my.

Rozdiel medzi tradičným bankovníctvom a digitálnymi službami však bude čoraz tenší a banky, ktoré nezachytia tento trend včas, riskujú svoju ďalšiu existenciu. Aj my preto prispôsobujeme naše IT riešenia tak, aby prinášali pridanú hodnotu najmä v oblasti investícií a zjednodušenia obchodných procesov.

Zároveň však musím zdôrazniť, že budeme dôsledne rešpektovať naše tradičné hodnoty, akými sú osobný kontakt s klientom a individuálny prístup, tie považujem pri poskytovaní služieb privátneho bankovníctva za klúčové.

Ja osobne preto fintechy ako hrozbu pre Privatbanku nevnímam. Zo skúseností totiž viem, že všetko ide hladko, kým nemáte otázky alebo nejasnosti – až vtedy zistíte, že ľudský kontakt je niekedy naozaj nevyhnutný.

> **Na záver nám prezradťte, kam chcete smerovať kroky privátneho**

Príbeh Dr.Max – zákazník na prvom mieste

Lekárenská sieť Dr.Max, patriaca do portfólia finančnej skupiny Penta, už od svojho vzniku významne ovplyvnila lekárenský segment nielen u nás, ale aj v mnohých ďalších krajinách Európy. Kombináciou prvotriednych služieb, inovácií, širokej dostupnosti a priaznivých cien si sieť postupne vydobyla pozíciu európskej trhovej dvojky. Čo všetko stojí za jej úspechom a aké sú jej plány do budúcnosti?

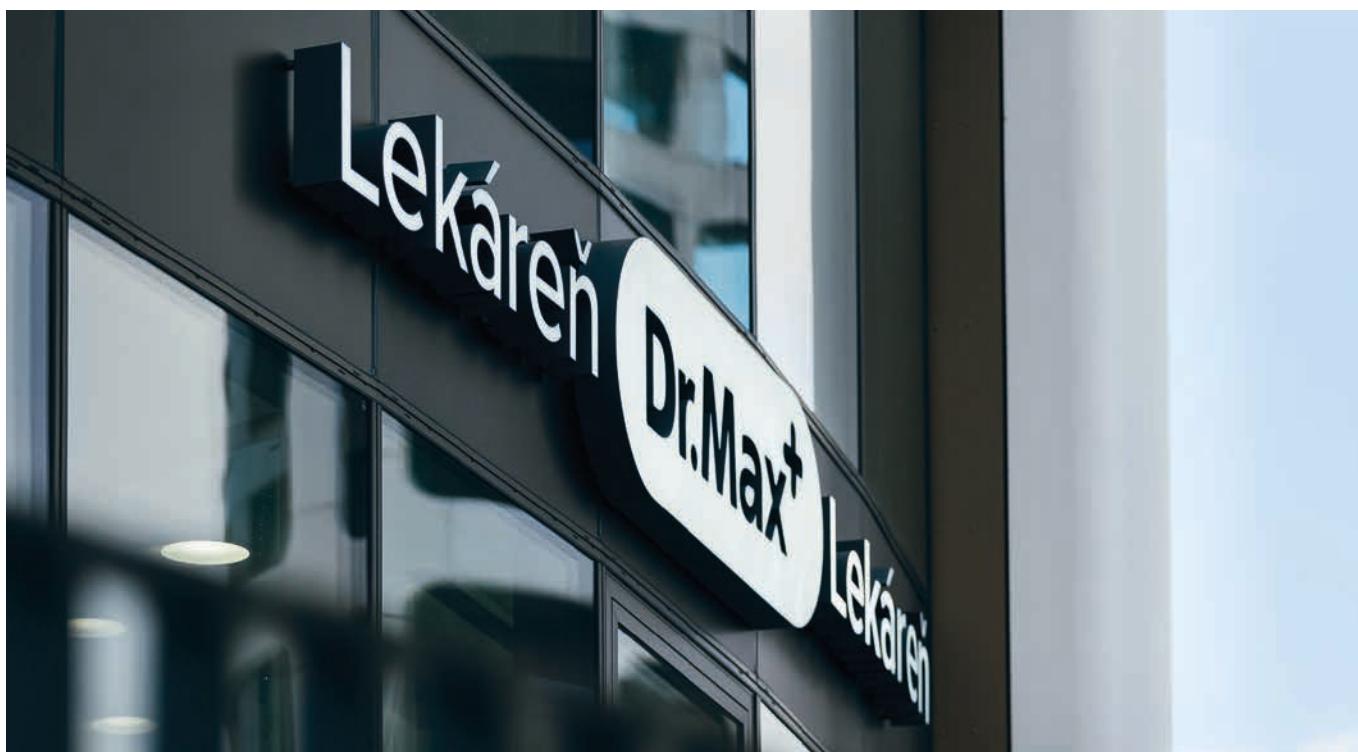
Sieť lekárni Dr.Max patrí k najväčším lekárenským reťazcom v strednej a vo východnej Európe a je prítomná v šiestich krajinách. Lekárne pod značkou Dr.Max tak nájdete na Slovensku, v Českej republike, Poľsku, Rumunsku, Srbsku a Taliansku. Značka je jednoznačným lídom na trhu lekárni na Slovensku, v Českej republike a Rumunsku.

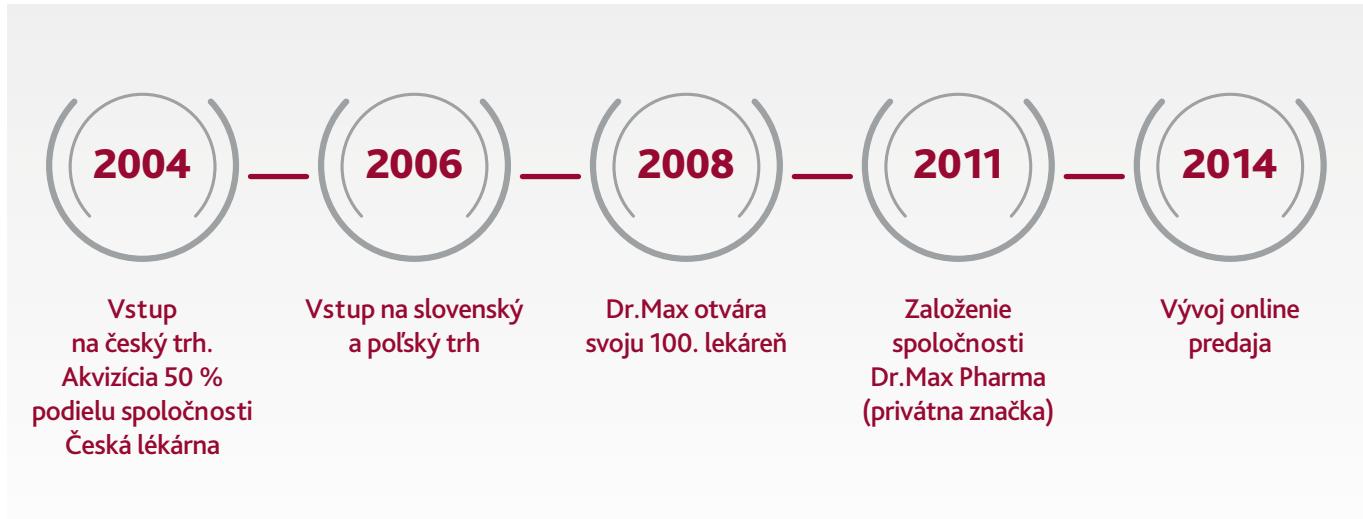
Všetky lekárne Dr.Max patria do skupiny Dr.Max Group, ktorej 100 % vlastníkom je finančná skupina Penta. Skupina je

aktívna v sedemnáctich európskych krajinách. Okrem lekárni združuje medzinárodný holding Dr.Max Group aj oblasť veľkoobchodu (wholesale) a takisto oblasť distribúcie prostredníctvom spoločnosti MagnaPharm. Tá je jednou z najväčších a najrýchlejšie rastúcich farmaceutických spoločností

v strednej a vo východnej Európe, ktorá ponúka kompletné portfólio služieb v rámci dovozu tovaru, lokálnej distribúcie, marketingovej a odbornej podpory a legislatívnych povinností. Svoje zastúpenie má na Slovensku, v Českej republike, Poľsku, Rumunsku, Srbsku, Bulharsku a Maďarsku.

Sieť lekárni Dr.Max patrí k najväčším lekárenským reťazcom v strednej a východnej Európe a je prítomná v 6 krajinách

Celkovo skupina Dr.Max Group zamestnáva vyše 17-tisíc ľudí a prevádzkuje už viac ako 2 600 lekárni. Denne predá v priemere 1,4 milióna zdravotníckych produktov a členom jej vernostných programov je vyše 8 miliónov verných zákazníkov.

Dynamický rast už od začiatku

Korene lekárenskej siete Dr.Max siahajú až do 90. rokov. V tom čase bola v Prahe na Opletalovej ulici otvorená vôbec prvá súkromná lekáreň po páde železnej opony vo vtedajšom Česko-Slovensku. Časom k nej pribudli ďalšie dve. Bolo to vôbec po prvýkrát, keď českí pacienti dostali na výber medzi súkromnou a štátnej lekárenskou starostlivosťou. Lekárne však v tom čase ešte nefigurovali pod značkou Dr.Max a ani neboli združené do jednej siete. Príbeh značky Dr.Max sa zrodil neskôr, začiatkom milénia, keď vznikla akciová spoločnosť Česká lékárna, ktorej patrilo niekoľko lekárni v supermarketoch Kaufland. V roku 2006 sa lekárne patriace pod spoločnosť Česká lékárna spojili s lekárňami patriacimi do siete BRL. Spojenie bolo možné vďaka silnému investorovi – finančnej skupine Penta. Tá do spoločnosti Česká lékárna vstúpila už v roku 2004, keď sieť združovala približne 25 lekárni, o dva roky neskôr ich bolo už vyše šesťdesiat. V roku 2008 sa značka Dr.Max rozšírila aj na Slovensko a do Poľska. V Českej republike bola pokorená hranica prvej stovky lekárni v roku 2008. Nešlo však len o kvantitatívny nárast. Manažment si od samotného začiatku uvedomoval, že rovnako musí stúpať aj profesionálna úroveň lekárnikov a farmaceutov, a kládol sa veľký dôraz na systém vzdelávania v rámci spoločnosti.

Tieto atribúty ostali príznačné značke dodnes. S pribúdajúcimi rokmi a lekárňami rásťlo aj sebavedomie značky. Najmä v roku 2012, keď sa v rámci rekordnej akvizície rozrástla sieť Dr.Max o päťdesiat lekárni značky Lloyds. V tom istom roku došlo k reštartu programu privátnej značky Dr.Max, ktorý sa v nasledujúcom období premenil na najambicioznejší projekt svojho druhu v Českej republike. Založením spoločnosti Dr.Max Pharma Limited so sídlom v Londýne, ktorá portfólio

privátnej značky rozvinula postupom času na stovky položiek, dostali klienti lekárni Dr.Max nielen v Česku, ale aj na Slovensku a v Poľsku významnú pridanú hodnotu.

V roku 2017 vstúpila sieť Dr.Max na rumunský, taliansky a srbský trh. O rok neskôr zaznamenala sieť doposiaľ najväčšiu akvizíciu vo svojej histórii, keď prevzala rumunskú sieť lekárni A&D Pharma. Na rumunskom trhu v akvizících pokračovala a v roku 2022 kúpila sieť

Skupina Dr.Max Group zamestnáva vyše 17-tisíc ľudí a prevádzkuje už viac ako 2 600 lekárni

Vznik Dr.Max BDC (HQ skupiny Dr.Max)

Vstup na trhy v Rumunsku, Srbsku a Taliansku

Najväčšia akvizícia v história skupiny. Prevzatie rumunskej siete Lekárni A&D Pharma

Dr.Max sa stáva treťou najväčšou lekárenskou sieťou v Európe

Dr.Max sa stáva druhou najväčšou lekárenskou sieťou v Európe

lekárni a distribučnú divíziu maďarskej spoločnosti Gedeon Richter.

Dr.Max Group pokračuje vo svojom dynamickom raste aj nadalej. V roku 2021 sa stala tretou najväčšou sieťou lekárni v Európe, tento rok v tomto rebríčku obsadila dokonca už druhé miesto.

Diverzifikované portfólio

Skupina Dr.Max Group svoju činnosť okrem retailovej siete lekárni vykonáva aj v oblasti veľkoobchodu (wholesale) prostredníctvom

distribučnej spoločnosti ViaPharma. Tá pribudla do holdingovej štruktúry v roku 2022. Venuje sa veľkodistribúcii liekov a zdravotníckych pomôcok, zásobovaniu nemocníčov, verejných lekárni, zdravotníckych zariadení, zdravotníckych poisťovní a v neposlednom rade tiež prevádzkovaniu konsignačných skladov. Spoločnosť aj v súčasnosti prechádza vnútornou transformáciou, na Slovensku presunula svoje skladové priestory do logistického areálu v Panattoni Park Košice Airport,

jednej z najmodernejších priemyselných hál na Slovensku, kde má k dispozícii viac ako 7 600 štvorcových metrov skladových a logistických priestorov.

Do skupiny Dr.Max Group patrí aj spoločnosť MagnaPharm. Tá je jednou z najväčších a najrýchlejšie rastúcich farmaceutických spoločností v strednej a vo východnej Európe a ponúka kompletné portfólio služieb v rámci dovozu tovaru, lokálnej distribúcie, marketingovej a odbornej podpory a legislatívnych povinností. Pôsobí na Slovensku, v Českej republike, Poľsku, Rumunsku, Srbsku, Bulharsku a Maďarsku.

Široké portfólio privátnych značiek

V snahe rozšíriť sortiment ponúkaných liekov, doplnkov stravy a zdravotníckych pomôcok založila skupina Dr.Max Group v roku 2011 internú dodávateľskú organizáciu Dr.Max Pharma, ktorá sa zameriava na zabezpečenie nákupu a dodávok produktov vlastných značiek. Prvé produkty od tohto interného dodávateľa boli na trh uvedené už v nasledujúcom roku a boli ich 31.

Súčasťou Dr.Max Pharma je aj Centrum Výnímočnosti, vďaka ktorému dokáže okrem produktov privátnej značky Dr.Max vyvíjať a v spolupráci s dodávateľmi a partnermi z 26 krajín a 3 kontinentov po celom svete smerovať svoju produkciu aj do vysoko sofistikovaného segmentu voľnopredajných (OTC) liekov a liekov v kategórii Premium.

Lekárne Dr.Max v súčasnosti predávajú už viac ako 400 produktov s logom Dr.Max

Kľúčovým miľníkom v tejto oblasti bolo uvedenie prvého voľnopredajného lieku registrovaného Štátnym ústavom pre kontrolu liečív SR pod názvom Paracetamol Dr.Max, ktorý na trh uviedli v roku 2013.

Lekárne Dr.Max v súčasnosti predávajú už viac ako 400 produktov s logom Dr.Max, ktoré sú združené pod štyrmi rôznymi značkami, pričom portfólio výrobkov predávaných pod vlastnou značkou sieť neustále rozširuje.

Produkty Dr.Max sa medzi zákazníkmi tešia veľkej obľube, pretože v sebe spájajú špičkovú kvalitu, ktorá je viacstupňovo kontrolovaná (od vstupných materiálov cez výrobné postupy až po moment, keď sa finálny produkt dostane na pulty lekárni), a priaznivé ceny, ktoré sú v porovnaní s inými značkami nižšie.

Dr.Max na Slovensku

Na Slovensku sieť lekární Dr.Max pôsobí od roku 2006, keď pre pacientov a zákazníkov otvorila svoju vôlebu prvú lekáreň na Mickiewiczovej ulici v Bratislave.

Odvtedy sa sieť lekární rozširovala, otvorenie stej lekárne sa na Slovensku podarilo dosiahnuť už o päť rokov neskôr v roku 2011. Vo februári 2019 pribudla do

rodiny Dr.Max lekáreň s poradovým číslom 300, pričom ich celkový počet v súčasnosti pokoril nový miľník – v septembri tohto roku bola otvorená v Brezovej pod Bradlom v poradí už 400. lekáreň na Slovensku.

K tomuto číslu skupine pomohla aj tento rok úspešne zavŕšená akvizícia 35 prevádzok Apotheke Slovakia od spoločnosti Unipharma.

Celkovo je sieť Dr.Max jednotkou na slovenskom lekárenskom trhu a s viac ako 2 650 zamestnancami patrí medzi najväčších zamestnávateľov vo svojom segmente.

do technológií a služieb pre zákazníkov a pacientov, zvýšenie podielu a rozmach e-commerce biznisu a tiež rozvoj privátnych značiek.

Online predaj s rýchlym dodaním

V roku 2014 vstúpila značka Dr.Max na Slovensku aj do segmentu e-commerce a začala rozvíjať predaj cez internet. Vo svojom e-shope drmax.sk alebo mobilnej aplikácii má v ponuke už viac ako 20-tisíc položiek (od voľnopredajných liekov, vitamínových doplnkov stravy cez produkty zdravej výživy, dojčenských formúl až po pomôcky a doplnky

Veľkým miľníkom v oblasti e-commerce bolo otvorenie nového logistického centra v Senci

Značke Dr.Max sa na Slovensku dlhodobo darí, o čom svedčí aj fakt, že rok 2022 uzavrela s doposiaľ historicky najlepšími hospodárskymi výsledkami. Tržby medziročne vzrástli o vyše 18 % a atakovali hranicu 0,5 mld. EUR.

Prispela k tomu komplexná výkonnosť kamenných lekárni vrátane voľného predaja a výdaja liekov na lekársky predpis, ale aj pokračujúce investície

stravy pre športovcov, kozmetiku, produkty na starostlivosť o domácnosť, vybrané druhy elektroniky až po veterinárne produkty).

Celkovo e-shop Dr.Max vyexpeduje len na Slovensku viac ako 130-tisíc objednávok mesačne. Podporou internetového obchodu je vlastné call centrum, ktoré každý mesiac vybaví bezmála 6 000 hovorov a 12-tisíc e-mailov.

Veľkým míľníkom v oblasti e-commerce bolo otvorenie nového logistického centra v Senci, ktoré modernej skladovej technológií, rozkladajúcej sa na ploche až 9 000 m², prináša zákazníkom ešte vyšší komfort a dostupnosť pri nakupovaní.

Aj vďaka investíciam do nových skladových a logistických riešení sa pre koncových zákazníkov zrýchliл čas dodania objednávky. Ten je vo vybraných prípadoch do 24 hodín a vďaka službe MaxDrive je pre zákazníkov z Bratislavы dostupná dokonca do troch hodín. Zákazníci okrem dodania na adresu môžu tiež využiť dodanie do vybranej lekárne.

Pre zákazníkov, ktorí si cenia svoj čas a pohodlie, zaviedla sieť lekárni Dr.Max aj inovatívny koncept Dr.Max boxov. Tie umožňujú rýchle, pohodlné a hlavne nonstop vyzdvihnutie lekárenského sortimentu prostredníctvom online nákupov.

Za úspechmi sú inovácie

Úspechy Dr.Max sú potvrdením správne fungujúceho a efektívneho omnichannel prístupu, ktorý sieť rozvíja v ostatných piatich rokoch. Okrem rozšíreného sortimentu v internetovej lekárni drmax.sk, možnosti vyzdvihnúť si

online zásielku v ktorejkoľvek tradičnej lekárni je online pilier Dr.Max neustále posilňovaný aj cez investície a rozvoj služieb.

Sieť priniesla na slovenský trh viacero ďalších inovácií, pričom dôraz kladie na oblasť digitalizácie. Tá vo výsledku zefektívňuje prácu v zázemí lekárne, čo zväčšuje priestor pre farmaceutov, ktorí tak môžu venovať viac času odbornému poradenstvu pre pacientov.

Úspechy Dr.Max sú potvrdením správne fungujúceho a efektívneho omnichannel prístupu

Najvýznamnejšia investícia v tomto smere išla do automatizovaného robotického systému, ktorý uľahčuje prácu farmaceutov pri vydávaní liekov na lekársky predpis. Dispensačné roboty ROWA dopravia lieky zo zázemia lekárne priamo k expedičnému miestu lekárnikovi doslova do ruky.

V prevádzke je v slovenských lekárňach už trinásť plnoautomatických zariadení a do konca tohto roka by malo pribudnúť ďalších 5 robotov, pričom Dr.Max plánuje do tejto oblasti ďalšie investície aj v nasledujúcich rokoch.

Dôraz na prevenciu

V posledných rokoch sa lekárne Dr.Max začali viac zameriavať aj na poskytovanie preventívnych vyšetrení v prostredí lekárni. Moderné diagnostické prístroje umiestnené v lekárňach, vedené pod dohľadom školeného farmaceuta, dokážu záujemcom z jednej kvapky krvi stanoviť hodnotu CRP na rozlišenie bakteriálnej infekcie od vírusovej, zistiť hladinu protílátok

COVID-19, stanoviť hodnoty glykovaného hemoglobínu a iné. Vo vybraných lekárňach sú dostupné tiež rýchlotesty na hladinu cholesterolu, riziko ochorenia dny, tráviacich ťažkostí či prítomnosti skrytého krvácania v stolici ako indikácie včasného odhalenia rakoviny hrubého čreva.

Takéto služby sú v lekárňach na Slovensku relatívne nové a lekárne Dr.Max patria medzi prvé, ktoré ich zaviedli.

Vernostný program plný výhod

Počas svojej existencie sa podarilo spoločnosti vybudovať jeden z najsilnejších

Dr.Max farmaceutických pracovníkov nevníma len ako „predavačov“ liekov, ale chce, aby personál lekárni pacientom aktívne pomáhal a poskytoval profesionálne poradenstvo

vernostných programov Dr.Max CLUB, v ktorom len na Slovensku združuje a prináša benefity pre viac ako 1,2 milióna verných zákazníkov.

Vďaka vernostnému klubu získajú zákazníci množstvo benefitov, ako napríklad rôzne zľavy z doplatku pri liekoch na recept. Osobitnou skupinou sú dôchodcovia, ktorí v rámci členstva vo vernostnom klube majú k dispozícii (v porovnaní s inými lekárňami) najviac liekov na predpis s nulovým doplatkom.

Lekárne Dr.Max na Slovensku sa starajú každý mesiac o zdravie a poskytnú poradenstvo pre viac ako dva milióny návštěvníkov. V priezemre vydajú mesačne vyše 1,1 milióna liekov na predpis a vyše 3 miliónov voľnopredajných produktov.

Prepájanie online a offline predaja

Víziu siete lekárni Dr.Max je ďalej skvalitňovať svoje služby tak, aby si udržala svoje dominantné postavenie v krajinách, kde už je trhovou jednotkou, pričom svoju prítomnosť plánuje posilňovať na

trhoch, na ktoré vstúpila v posledných rokoch. Výhľadovo bude zvažovať aj vstup na ďalšie trhy, prioritne v regióne južnej a juhovýchodnej Európy.

Na Slovensku skupina stále vidí príležitosť rásť predovšetkým v online nakupovaní. Internetová lekáreň drmax.sk je s výrazným náskokom jednotkou v štatistikách počtu návštěv a prvenstvo si drží aj v objeme obratov, keďže si v slovenskom lekárenskom e-commerce segmente drží až 40 % podiel, ktorý postupne navyšuje.

Len za tri kvartály tohto roka dosiahol e-shop tržby porovnatelné s celým rokom 2022. Dr.Max na Slovensku preto očakáva, že tento rok uzavrie s výrazným dvoj ciferným medziročným rastom.

Ďalším krokom v zlepšení zákazníckej skúsenosti v prostredí online nakupovania je služba rezervácie liekov na lekársky predpis. Zákazník má vďaka tejto službe v online prostredí okamžitú navigáciu, v ktorej lekárni si vie vybrať svoj liek na lekársky predpis, prípadne si v e-shope daný liek môže rezervovať vo vybranej lekárni a vyzdvihnuť neskôr.

Budúcnosť je zlepšovanie služieb

Sieť lekárni Dr.Max sa za roky pôsobenia posunula od modelu tradičných lekárni smerom k sofistikovanej a modernej lekárenskej sieti, ktorá prostredníctvom synergických efektov interných dodávateľských organizácií, logistických centier, investícií do technológií a digitalizácie procesov neustále zefektívňuje svoj servis.

Budúcnosť segmentu však spoločnosť nevidí len v liekoch, ale najmä v poskytovaných službách. S tým ide ruka v ruke aj prístup k svojim zamestnancom, v ktorých vidí obrovskú pridanú hodnotu. Dlhodobo preto investuje do ich rozvoja a poskytuje im pravidelné školenia. Farmaceutických pracovníkov totiž nevníma len ako „predavačov“ liekov, ale za cieľ si stanovuje, aby personál lekárni Dr.Max pacientom aktívne pomáhal a poskytoval im profesionálne poradenstvo v oblasti zdravia a prevencie.

Tento prístup sa vypláca. Podľa štúdie poradenskej spoločnosti KPMG patrí Dr.Max medzi TOP 10 najobľúbenejších značiek na slovenskom trhu.

Do čoho neinvestujeme

Mnohí z nás majú obľúbené aktíva, do ktorých investujú. Pre niekoho je zaujímavá nejaká „trendy“ kryptomena, iný sa spolieha na klasický dlhopis alebo akciu. My v Privatbanke sa orientujeme na dlhodobý výsledok, kde hľadáme najlepší pomer rizika, výnosu a likvidity na trhu. Preto do niektorých aktív jednoducho neinvestujeme alebo ich kupujeme len za veľmi špecifických okolností.

Ing. Mgr. Richard Tóth, PhD.
hlavný ekonóm

Ak čitate naše príspevky dlhšie, viete, že nie sме prívržencami investovania do kryptomien. Zjednodušene, kryptomeny nepovažujeme za skutočné aktívum, ale len za šikovný marketingový produkt ich tvorcov. Kryptomeny sú pre nás len „obyčajný softvér“, ktorý nemá úžitkovú hodnotu pre používateľov, ale slúži ako prostriedok transferu hodnôt bez zjavného fundamentálneho dôvodu. Kryptomeny nemajú vnútornú pridanú hodnotu danú produktivitou práce tak ako ostatné aktíva – dlhopisy, akcie, meny a vo veľkej miere aj komodity.

Nie sú dokonca ani len tou obyčajnou pyramídovou hrou, lebo princípom pyramídovej hry je vyplácanie vopred dohodnutých výnosov z príspevkov ďalších

investorov, až kým už ďalších investorov niet a kým sa systém nezrúti. Pri kryptomenách žiadna garancia výnosu neexistuje a návratnosť investície závisí len od toho, či sa nájde ďalší a ďalší investor tak, aby dopyt prevyšoval ponuku, cena sa zvyšovala a skorší investor mohol odpredať svoju kryptomenu za vyššiu cenu. Je to teda len spekulácia a úplný nezmysel.

Dlhodobý investor neinvestuje ani do mien. Hlavne kvôli tomu, že meny vyjadrujú len výkonnostný rozdiel medzi dvomi krajinami (menovými oblastami) a neodrážajú samotný výkon týchto krajín. Najlepšie na príklade: ak ekonomika A rastie o 2 % a ekonomika B o 3 %, pri ostatných porovnatelných podmienkach rastie meno krajin B voči mene A o 1 %. Načo by som investoval do meny B za 1 %, keď môžem napríklad investovať do akcií krajin A,

ktoré mi prinesú 2 %, alebo akcií krajin B, ktoré mi prinesú až 3 %? Poznamenávame, že ide o veľmi zjednodušený model len na základné uchopenie.

Okrem toho meny zachytávajú viaceré aj skryté nerovnováhy v jednej a druhej ekonomike menového páru a množstvo iných faktorov. Napríklad niektoré meny v dobrej krajine oslabujú aj v dobrých časoch, lebo investori odchádzajú do rizikovejších krajín. A napríklad niektoré meny, ktoré spolu ani geograficky, ani vecne nemajú nič spoločné, pozitívne korelujú – jednoducho preto, lebo majú rovnakých investorov.

Celkovo sú meny volatilné, nemajú dlhodobú jasnú trajektóriu a navyše, keďže sú kanálom menovej politiky, sú výrazne ovplyvnené centrálnou bankou. Meny

sú vhodné na krátkodobé obchodovanie na základe obchodných signálov, ale z dlhodobého hľadiska je pomer rizika a výnosu zlý.

Vo všeobecnosti ani komodity nie sú práve investičným ternom. Zahŕňajú predovšetkým tovarovú, materiálovú stránku ekonomiky a len čiastočne reflektujú rastúci podiel služieb v ekonomikách. Celkové komoditné indexy napríklad pozitívne korelujú s americkým

ropy sa rýchlo plnili a nebolo ju kde uskladniť. Ale keďže vieme, že dlhodobo nie je cena minus 40 USD za barrel normálna rovnovážna cena, vtedy malo význam túto komoditu nakúpiť. Podobné cenové výkyvy možno teda využiť na nákup.

Ostávajú nám len akcie a dlhopisy. O nič však neprichádzame, lebo oba trhy sú obrovské a likvidné. A aj tu je roboty ako na kostole – aj tu je potrebné veľmi starostlivo zvážiť, čo nakupovať a kedy nakupovať.

Vo všeobecnosti ani komodity nie sú práve investičným ternom

sektorovým indexom S&P 500 Materials, ktorý tvorí tridsiatka amerických ťažobných a spracovateľských spoločností. Majú podobnú vysokú volatilitu a vzhľadom na to slabý výnos. Ruku na srdce – ak by ste mali posledné peniaze, kúpili by ste si jeden z 11 sektorov amerického národného indexu, navyše ak je volatilnejší a menej výnosný ako hlavný index?

Komodity má zmysel kupovať v špecifických situáciach. Napríklad pri prudkých poklesoch ich cien, najlepšie pod ich výrobnej (ťažobné náklady), pri panike na trhu. Možno si pamätáme situáciu, keď sa v apríli 2020 ropa v jednom momente obchodovala za minus 40 USD za barrel. Lebo pre pandémiu koronavírusu prudko klesol dopyt po ropa, ale jej dodávky stále pokračovali podľa zmluvných podmienok a odberatelia ju museli odoberať pod hrozbohou pokút za každú cenu. Zásobníky

Celkový objem dlhopisov na svete je ťažké zistiť, lebo dlhopisy nemajú inštitucionalizované miesta na predaj tak ako akcie – burzy –, ktoré zbierajú údaje. Nemôžeme ísť na to ani cez dlhy verejného sektora, podnikov a bánk, lebo tu všade sa dlh okrem dlhopisov skladá aj z bankových úverov či iných foriem financovania.

Podľa odhadu Svetového ekonomickeho fóra je veľkosť globálneho dlhopisového trhu v roku 2023 na úrovni 133 bil. USD

Ale podľa odhadu Svetového ekonomickeho fóra je veľkosť globálneho dlhopisového trhu v roku 2023 na úrovni 133 bil. USD. Najväčším trhom sú USA s 51 bil. USD (39 %), nasledujú Čína s 21 bil. (16 %), Japonsko (11 bil., 8 %), Francúzsko (4,4 bil., 3 %) a Veľká Británia

(4 bil. USD, 3 %). V prvej desiatke sa nachádzajú ešte Kanada, Nemecko, Taliansko, Kajmanie ostrovy a Brazília. Asi dve tretiny svetových dlhopisov tvoria verejné (štátne, municipálne) dlhopisy a tretinu korporátne. Ale, samozrejme, je to z krajiny na krajинu iné, napríklad v USA je približne polovica verejných dlhopisov a polovica korporátnych.

Štátne dlhopisy majú zvyčajne nižšie riziko, ale aj nižší výnos ako korporátne dlhopisy z tej istej krajiny, čo je úplne prirodzené. Tak ako pri všetkých investíciách zvažujeme množstvo faktorov, pri štátnych dlhopisoch s dobrým ratingom hľavne aktuálne a budúce nastavenie úrokových sadzieb – chceme ich zníženia v budúcnosti, aby sa nás dlhopis zhodnotil aj na cene, nielen prinášal slušné ročné vyplácané výnosy.

Pri ostatných dlhopisoch a hľavne pri korporátnych dlhopisoch s horším ratingom sledujeme, či je riziková prírážka dostatočne vysoká, aby vydržala nepríjemné prekvapenia v budúcnosti. Veď napokon, keď očakávame zníženie úrokových sadzieb, tak očakávame recessiu, zhoršenie podnikania, nárast firemných bankrotov, a teda rast rizika.

Všetky tieto pravdepodobnosti musíme zvážiť, ale aj pri dlhopisoch musíme byť odvážni. Každý jeden emitent môže zbankrotovať, aj ten s najvyšším ratingom AAA. Len pravdepodobnosť krachu je tu malá.

Pre zaujímavosť, od všetkých troch najvýznamnejších ratingových agentúr Moody's, Standard & Poor's a Fitch majú najvyšší rating len Austrália, Dánsko, Nemecko, Holandsko, Švajčiarsko, Švédsko, Nórsko, Singapur a Luxembursko. Aspoň jeden najvyšší rating od tejto trojice

agentúr majú aj Kanada, Nový Zéland, USA a Lichtenštajnsko. Spomedzi firiem nemá ani jedna najvyšší rating od všetkých troch ratingoviek. Ale aspoň od jednej z nich majú najvyšší AAA rating len americké firmy Apple, Microsoft a farmaceutická spoločnosť Johnson & Johnson. Systémovo

najdôležitejšia banka sveta americká J. P. Morgan má paradoxne rating len v strede investičného pásma.

Veľkosť globálneho akciového trhu podľa trhovej kapitalizácie je okolo 100 biliónov USD, pričom je, samozrejme, volatilnejší než dlhopisový, napríklad v roku 2021 bol aj na 120 bil. a minulý rok klesol na 90 bil. USD. Najväčší je trh akcií v USA, dosahuje 45 bil. USD (a rovnako percent). Druhá Čína 9 %, tretie Japonsko 5,5 %, Hongkong 4,6 %, India 3,6 % a nasleduje

vyšší dlhodobý výnos. Samozrejme, sú určité situácie, napríklad teraz, keď úrokové sadzby sú nad dlhodobou primeranou úrovňou a zároveň akcie nie sú lacné, vtedy je vhodné doplniť portfólio aj o dlhopisy.

Iné akcie kupujeme len opatrne, lebo všade sú kumulatívne riziká vyššie ako na akciovom trhu v USA. Európa je štrukturálne slabšia, energeticky zraniteľnejšia, s horšou demografiou. Ázia je dlhodobo vcelku zaujímavá okrem Číny, ktorú nepovažujeme za vhodnú na investovanie. V našom

Mať americký akciový trh v portfóliu je nevyhnutné

najväčší akciový trh v Európe – francúzsky s podielom 2,9 %. Na ďalších miestach sú Saudská Arábia, Veľká Británia, Nemecko, Taiwan a Južná Kórea. Prvé tri krajinu – USA, Čína (spolu s Hongkongom) a Japonsko – držia takmer dve tretiny svetových akcií.

Mať americký akciový trh v portfóliu je nevyhnutné. Je najväčší a najlepšie firmy tu prechádzajú najväčším sitom. Ekonomika je kapitalistická s relatívne malým množstvom netrhorých zásahov a relatívne malým verejným sektorem, zároveň má silné a efektívne inštitúcie, energetickú sebestačnosť a dobrú demografiu zlepšenú o kvalifikované prisťahovalectvo.

Ak si máme vybrať medzi americkými štátными dlhopismi a americkými akciami, za normálnych okolností si vyberieme akcie, lebo pri v podstate rovnakom riziku (štát je taký silný, aké sú firmy, ktoré zamestnávajú ľudí a platia dane) ponúkajú

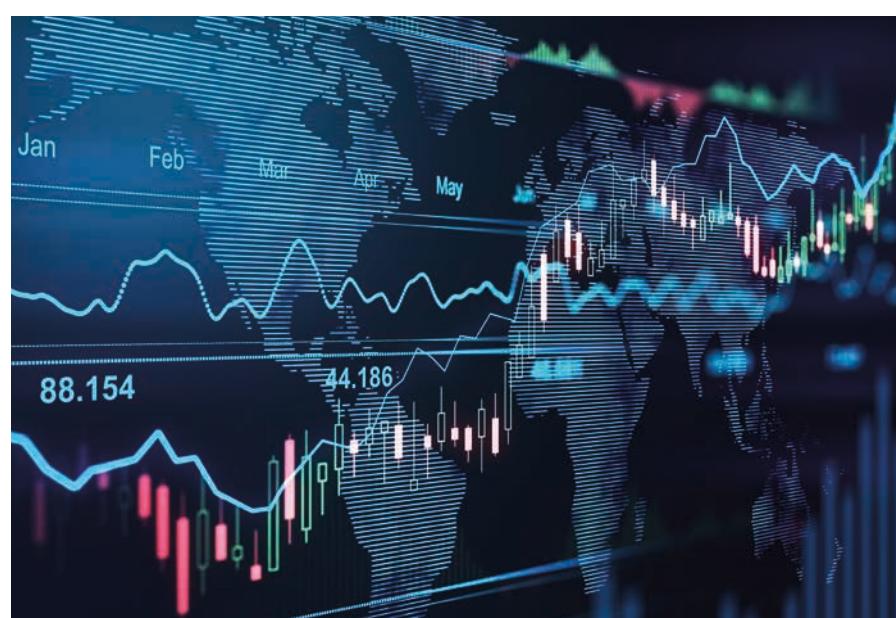
hľadáčiku nie sú ani iné emerging markets, rozvinuté trhy ponúkajú dlhodobo lepší pomer rizika a výnosu.

Čo sa týka typu nástrojov, vo všeobecnosti sa snažíme používať jednoduché nástroje, nie komplikované finančné deriváty. Lebo tie súce môžu znížiť riziko, ale zároveň znížia aj výnos. Alebo zvyšujú výnos a zároveň zvýšia aj riziko. A klient zvyčajne zaplatí priamy alebo skrytý poplatok. Samozrejme, aj tu sú výnimky. Napríklad už spomínaná ropa sa nedá kupovať bez derivátov alebo povedzme celkom vhodné sú aj bonusové certifikáty, ktoré sú súce komplikované, ale významne znižujú riziko pri zachovaní dostatočného výnosu.

A teda, zameriavame sa na akcie a dlhopisy. Kryptomeny vylučujeme, pri menách sa zaujímame len o ich vplyv na akcie a dlhopisy a pri komoditách hľadáme extrémne cenové výkyvy. Deriváty pri dlhodobom investovaní používame opatrne.

Ten, kto považuje akcie a dlhopisy za príliš nudná a hľadá zázračné zbohatnutie v alternatívach, sa z dlhodobého hľadiska zvyčajne popáli. Rozumne nastavené dlhodobé portfólio sa musí oprieť o vzorce spoločenského správania, produktivitu práce, silu inštitúcií, komoditné podmienky atď., a teda o jasné, stabilné a predvídateľné fundamenty. V opačnom prípade investor môže krátkodobo uspiť, ale dlhodobo voči svojmu potenciálu stráca.

Celkovo na finančnom trhu, tak ako aj v iných aspektoch ľudského života, platí, že v jednoduchosti je krása. Len vtedy vieme dosiahnuť najlepší pomer rizika, likvidity a výnosu. A o to pri dlhodobom investovaní ide.

Lútost' nad brexitom: Pochopili Briti, že spravili chybu?

Britskí voliči v súčasnosti tvrdia, že by v novom referende hlasovali za opäťovné pripojenie k EÚ. Až teraz im jasne dochádza, že odtrhnutím od EÚ stratili najmä prísun pracovnej sily, na čo doplácajú parciálne sektory ekonomiky vrátane zdravotníctva.

Británia po prvýkrát hovorí, že by hlasovala za opäťovné pristúpenie k Európskej únii, ak by sa konalo nové referendum, ktoré by zvrátilo rozhodnutie z roku 2016.

Podľa rešpektovaného politického prieskumu verejnej mienky od prieskumnej agentúry YouGov väčšina Britov, teda až 55 percent, tvrdí, že ak by sa referendum o vystúpení z Európskej únie konalo teraz, hlasovali by za zotrvanie.

Traja z desiatich, presnejšie, 31 percent opýtaných tvrdí, že by hlasovali za vystúpenie. No celkový pomer hlasov

je 64 percent v prospech zotrvenia v EÚ k 36 percentám v prospech brexitu.

Tento rok sa uskutočnilo množstvo prieskumov verejnej mienky, ktoré ukázali, že väčšina Britov si teraz myslí, že brexit bol chybou a pre Veľkú Britániu to bolo zlé rozhodnutie. Napríklad až 86 percent ľudí mladších ako 25 rokov tvrdí, že by sa radi vrátili do EÚ.

Londýn trpí

Slováci v Londýne potvrdzujú ideový posun Britov. Mnohí z nich žijú a pracujú v Londýne, kde prevláda kozmopolitný životný štýl. Počas referenda o brexite až 60 percent Londýnčanov podporilo zotrvanie Veľkej Británie v EÚ. Teraz, keď je brexit definitívou realitou, je podpora návratu Británie do EÚ najvyššia od roku

Väčšina Britov si teraz myslí, že brexit bol chybou a pre Veľkú Britániu to bolo zlé rozhodnutie

2016. Až 58 percent Britov v celej krajine by podporilo návrat do štruktúr EÚ.

Maroš zo Senca, ktorý pracuje v Londýne už 15 rokov v oblasti riadenia ľudských zdrojov, o tom vie svoje. „*Briti to rozhodnutie určite lutujú. Aspoň značná časť áno,*“ hovorí na stretnutí počas svojej slovenskej dovolenky. „*Pracovná sila tu značne poľavila, pretože každý rozumný človek to už zabalil,*“ vysvetlúje. Ide hlavne o zemné práce, čiže tie najdôležitejšie, najmenej ohodnotené a hlavne tie najťažšie. Tie teraz nemá kto robiť.

„*Ked' sa teraz rozprávam s ľuďmi, všímam si, že práve odliv ľudí, čo robiť vedeli, spôsobil, že tí, ktorí sedeli pokojne doma na benefitoch, sú teraz tlačení hľadať si prácu. V deviatich z desiatich prípadov sa to však udeje tak, že sa zaregistrujú, že chcú pracovať, a v lepšom prípade prídu*

Nárast podielu hlasov labouristov a pokles hlasov konzervatívcov naznačuje, že už nikto neverí línií posledných piatich premiérov z radov Konzervatívnej strany, že EÚ je pre Britániu zlá

pracovať na deň či dva, no potom sú náhle chorí alebo už neprídu vôbec," vysvetľuje príklady z praxe.

Samostatným fenoménom je britská inflácia. Potraviny a tovar z EÚ sú, pochopiteľne, drahšie pre clo, nehovoriac o tom, koľko to trvá, kým sa novinky z EÚ dostanú na britský trh. Ako príklad uvádzá Maroš nový Iqos, ktorý bol na trhu v EÚ už od začiatku roka. „*K nám na britský trh sa dostal v novembri,*“ zašomral si Maroš.

Masívny posun

Voliči sa v Londýne masívne otočili konzervatívcom chrbotom. Výsledky v troch doplňujúcich voľbách v polovici júla odrážajú túto zmenu nálad. Toryovia, teda Konzervatívna strana, si tesne udržali jedno londýnske kreslo vďaka lokálnemu sporu o labouristickú daň na znečisťujúce staršie autá – mnohé z nich vlastnia chudobnejší voliči.

Ale aj tu nárast podielu hlasov labouristov a pokles hlasov konzervatívcov naznačuje, že už nikto neverí línií posledných piatich premiérov z radov Konzervatívnej strany, že EÚ je pre Britániu zlá.

Sedem rokov po hlasovaní za odchod z Európy, ktoré bolo založené na štvrtstoročí permanentného klamstva a lží v dobre financovanej kampani za brexit. Tú masívne podporovala britská tlač vrátane BBC

a komentárov na stránkach liberálno-ľavicového Guardianu. „Teraz sa však Britom otvárajú oči a mnohí z nich hovoria, že to všetko bola chyba,“ potvrdzuje Maroš zo Senca, ktorý žije a pracuje v Londýne. Podľa neho by sa mnohí jeho kolegovia radi vrátili do objatia EÚ.

Koláč nakoniec nechutí tak dobre

V Británii zvyčajne trvá dve a viac volebných období, kým sa vymení vláda.

Preto je vyjadrenie britských voličov, že by hlasovali za zrušenie brexitu, pozoruhodne rýchlym obratom.

Tento prieskum je veľkou porážkou pre tých, ktorí hlásali, že brexit bude veľkým úspechom, ostatní Európania budú kopírovať Spojené kráľovstvo a Británia mimo EÚ bude prekvitať.

To bola línia premiérov, ktorí nasledovali Davida Camerona, ideového vodcu brexitu. Vymysel ho a voličom ho slúbil v čase, keď nemal čo iné ponúknuté. No a keď sa brexit stal realitou, stiahol sa ako jedovatý had späť do ústrania.

Nasledovala ho Theresa Mayová, ktorá sľubovala, že „brexit bude fungovať“, no nedokázala s EÚ vyrakovať seriózne podmienky výstupu. Mayovú nasledoval pokrytec Boris Johnson, ktorého parlamentná kariéra sa skončila neslavné, a nakoniec prišla fantáziami zmätená Liz Trussová, ktorá snívala o radikálnych ekonomických reformách, no namiesto toho spôsobila dlhopisovú krízu a po pári dňoch v úrade sa zaradila na líderskú pozíciu na zozname najkratšie slúžiacich premiérov v britskej histórii. Teraz je pri moci piaty v linii konzervatívnych premiérov Rishi Sunak.

Ten dúfa v pragmatickejší vzťah s Európou, ale stále musí prostredníctvom BBC a tlače klamať svojim straníckym verným, že brexit otvoril pre Britániu novú pozitívnu éru.

Cisárove nové šaty

Británia to dobre vie, nikto na špici politickej reprezentácie, ale ani v médiach a v ekonomike však nie je pripravený povedať, že hlavný strojca myšlienky brexitu, jej dirigent a cisár je teraz nahý a nemá na sebe oblečené žiadne šaty.

Čo sa teda teraz stane? Úprimne povedané, takmer nič. Všetci súčasní členovia konzervatívneho kabinetu stoja na strane brexitu. Bol to predsa bývalý predseda Konzervatívnej strany David Cameron, ktorý to celé vymysel a zorchesteroval, a keď sa idea naplnila obsahom, odišiel z vrcholných priečok britskej politiky do poradenského biznisu.

Absurdné je, že ani súčasní politici nevidia zhoubný účinok brexitu na britskú spoločnosť. Príkladom je Penny

Mordauntová, ktorá je od septembra 2022 predsedníčkou Dolnej snemovne britského parlamentu. Tá v roku 2016 povedala

aby prišli a žili vo Veľkej Británii. Pre voličov to musel byť strašiak. Dostatočne veľký strašiak na to, aby sa priklonili k brexitu. No

Absurdné je, že ani súčasní politici nevidia zhoubný účinok brexitu na britskú spoločnosť

voličom, že EÚ sa chystá umožniť Turecku a jeho 82 miliónom občanov vstúpiť do EÚ a využiť ustanovenia o slobode pohybu,

krutou pravdou je, že túto lož stále obhajuje. Ona ani ďalší členovia kabinetu nechcú a ani nemôžu priznať, že to bola chyba.

Kde je Labouristická strana?

Labouristická strana jednoducho nechce, aby sa otázka Európy a brexitu otvárala na každom kroku, kým sa neskončia voľby a kým labouristi nevytvoria po rokoch vládu.

Nová línia anglickej pravice, čiastočne podporovaná ľavicovými komentármami v Londýne, je, že kontinentálna Európa sklzava do rúk krajnej pravice alebo do rúk „neofašistov“, ako ich nazýva bývalý premiér Gordon Brown.

zelených a škótskych nacionalistov, pričom obidve strany sa silne usilujú o opäťovné pripojenie k EÚ.

A čo britský obchod?

Podnikatelia začínajú byť zúfalí, ale do plnokrvnej kritiky brexitu sa zatiaľ neodvážia pustiť. Ekonomickí lídri Británie odložili požiadavky na niektoré politiky opäťovného spojenia s Európou až na obdobie po voľbách.

Keď do konca roka 2024 bude práve labouristická vláda musieť riadiť a niest'

so Spojeným kráľovstvom má oveľa nižšiu infláciu a všetci zamestnávatelia sa zhodujú, že strata prístupu k širšej ponuke európskeho trhu práce, ktorú má konkurencia, tlačí na to, aby ceny vo Veľkej Británii rastli.

Záver

Prieskumy verejnej mienky vo Veľkej Británii naznačujú, že ide o všetko alebo o nič. Je priam neuveriteľné, že krajina v takom krátkom čase odmietla rozhodnutie, politiku a jej propagátorov, za ktoré občania hlasovali len pred siedmimi rokmi.

Spojeným štátom trvalo 13 rokov, kým si uvedomili, že rozhodnutie z roku 1920 zaviesť prohibíciu bola hlúpa chyba, a preto odhlasovali návrat k zdravému rozumu.

Hnutie rejoin, teda snahy o opäťovné primknutie Británie k EÚ, musí ešte nájsť nové silné hlasy a finančnú podporu, takže zatiaľ sa nič nezmení.

Podnikatelia začínajú byť zúfalí, ale do plnokrvnej kritiky brexitu sa zatiaľ neodvážia pustiť

Jedine Británia je teraz skutočne liberálnej krajinou a s Európou Viktora Orbána, Giorgie Meloniovej, Mateusza Morawieckého a čoskoro možno aj Marine Le Penovej zjavne nechce mať nič spoločné.

Anglický pocit nadradenosť nad kontinentálnymi dedičmi Franca či Mussoliniho pomáha uzatvárať diskusiu o tom, ako by sa Spojené kráľovstvo mohlo znova stať súčasťou Európy alebo sa k nej dokonca pripojiť.

Liberálni demokrati, ktorí boli v rokoch 2010 – 2015 v koalícii s Davidom Cameronom a ktorí Cameronovi umožnili usporiadať referendum, tiež vylučujú „opäťovné pripojenie“ ako slogan volebnej kampane.

Hoci prieskum verejnej mienky a ich vlastné získanie kresiel pravých modrých toryovcov v doplňujúcich voľbách v polovici júla im môže dodať odvahu. No to isté platí pre

zodpovednosť za Britániu po brexite, budeme svedkami každodenných útokov na labouristických ministrov za to, že nerobia nič na podporu britského podnikania, ktoré je teraz odstavené od hospodárstva EÚ.

Británia však bude musieť čoskoro začať vážne uvažovať o opäťovnom spojení s Európou a napraviť chybné rozhodnutie o brexite

BBC, ktorá počas vrcholného obdobia brexitu zaradila Nigela Faragea do svojej hlavnej politickej relácie Question Time viac ako akúkoľvek inú politickú osobnosť, sa teraz zmienke o tomto probléme fungovania Británie po brexite jednoducho vyhýba.

Z najdôležitejšej rannej spravodajskej relácie BBC sa nedávno stala 15-minútová diskusia o inflácii. Európu sa neodvážil nik spomenúť, hoci väčšina ekonomikov porovnateľných

Británia však bude musieť čoskoro začať vážne uvažovať o opäťovnom spojení s Európou a napraviť chybné rozhodnutie o brexite. Bude veľmi dôležité, ako sa to urobí, kto to urobí a aký jazyk sa na dosiahnutie tohto cieľa použije.

Mário Blaščák
Autor článku je externý prispievateľ a komentátor diania na finančných trhoch.

Masaryčka – nové sídlo pobočky Privatbanky v Českej republike

Rozhovor s Ing. Alexandrom Cetlom, zástupcom riaditeľa pobočky v Českej republike.

- > **V auguste tohto roku sa česká pobočka presťahovala do novej budovy Masaryčky, unikátneho projektu skupiny Penta z dielne štúdia Zaha Hadid Architects. Aké sú vaše prvé dojmy z nových priestorov?**

Musím povedať, že sme nadšení. Masaryčka je projektom našej sesterskej spoločnosti Penta Real Estate, ktorá opäť ukázala, že dokáže realizovať výnimočné projekty. Budova Masaryčky je teraz výkladnou skriňou súčasnej modernej architektúry v centre Prahy a sme pyšní, že môžeme patriť k jej prvým nájomcom.

- > **Máte už nejaké reakcie od klientov? Mnoho z nich sa na stavbe spolupodieľalo investíciou do korporátnych dlhopisov Masaryčka. Majú záujem teraz vidieť „svoj“ projekt?**

Vzhľadom na lokalitu, teda uprostred hlavného dopravného uzla v centre Prahy, veľkú medializáciu a predovšetkým umelecký a moderný dizajn budovy bolo dokončenie stavby zo strany verejnosti dlho očakávané. Naši investori sú často veľmi vnímaví ľudia, na výsledok sú tiež hrdí a radi im naše priestory ukazujeme.

- > **Čo vás vedlo k stiahnutiu z Florentina práve do Masaryčky?**

Išlo o prirodzený proces. Ako banka spájajúca investorov, ktorí v projektoch skupiny Penta Investments zhodnocujú svoje prostriedky, sme už za tie roky neodlučiteľnou súčasťou skupiny. V čase, keď náš akcionár exitoval z projektu Florentinum, bol už projekt

Masaryčka v rozbehu a možné stáhovanie spoločne s ostatnými divíziami skupiny tak bolo logickým krokom. Práve naši investori teraz oceňujú, že ich investícia mala zmysel nielen z finančného hľadiska, ale že sa stali súčasťou projektu, ktorý je v modernej architektúre novou ikonou pražského centra.

> **Je známe, že otvorením Masaryčky Penta s revitalizáciou okolia Masarykovej stanice nekončí. Aké sú jej ďalšie plány v tejto časti Prahy?**

Táto časť stredu mesta má čo doháňať. V príprave sú nadväzujúce stavby, ktoré časom prepoja oblasť autobusovej stanice

Florenc, dve blízke vlakové stanice a celá oblasť mesta sa stane centrálnym biznis distrikтом. Reálna vizia je prepojenie a zástavba (vrátane parkov a služieb) celej oblasti od Masaryčky cez Těšnov ku Karlínu až po Žižkov a Vinohrady a vytvorenie moderného prostredia na prácu a tiež bývanie so spojením rýchlodráhou na letisko Václava Havla.

> **Ako sa aktuálne darí českej pobočke Privatbanky?**

Rastieme aj tento rok a naše služby sa rozhodlo využívať viac ako 100 nových klientov, ktorí u nás investujú vyše

1 mld. CZK. Sme radi, že aj v súčasnom ekonomicom prostredí sa ukazuje, že konzervatívne investície v rámci našej skupiny sú pre klientov privátneho bankovníctva v Českej republike zaujímavé. Veľkú zásluhu na týchto výsledkoch má nás profesionálny tím 20 privátnych bankárov, ktorý sme v tomto roku rozšírili o 5 nových členov, a v dynamickom budovaní tímu plánujeme pokračovať aj v nasledujúcom roku. Služby privátneho bankovníctva tak môžeme dnes poskytovať nielen v regióne Prahy a severnej a južnej Moravy, ale aj Stredočeského kraja severných Čiech a Vysočiny. Ďalším naším cieľom je plniť zadanie aj v oblasti technológií, ktoré nám umožňujú intenzívnejší kontakt s investormi a eliminovať papierovú byrokraciu. Tento trend je všeobecne veľká téma naprieč celou skupinou Penta a veľmi nám to uľahčuje prácu.

> **Aké sú vaše prvé skúsenosti s inovatívnymi technológiami, ktoré boli použité v tejto inteligentnej budove?**

Masaryčka bola postavená v štandarde LEED Platinum, ide jednoznačne o nový etalon na trhu s kancelárskymi budovami. Oceňujeme napríklad environmentálny prínos v podobe systému zadržiavania dažďovej vody a jej recyklácie. Za zmienku určite tiež stojí skvalitnenie mikroklimy okolia vďaka zeleniu na fasádach a na strechách aj novému stromoradiu v príľahlej ulici.

Klienti majú ku mne dôveru ako k svojmu lekárovi

Prečítajte si rozhovor s naším privátnym bankárom v Českej republike Václavom Havlíčkom.

Ing. Václav Havlíček
privátny bankár

> Čo sa snažíte priniesť svojim klientom?

Predovšetkým odbornosť a skúsenosť. V neposlednom rade tiež diskrétnosť.

Pri komunikácii s klientmi kladiem dôraz na to, že každý z nich je výnimočný, aj keď každý tak trochu v inom zmysle.

Dokázali totiž vybudovať taký objem voľných finančných prostriedkov, že sa s dôverou obrátili na mňa ako privátneho bankára, aby som im pomohol tento majetok čo najlepšie zhodnotiť.

> Čo by mali klienti očakávať od svojho privátneho bankára?

Silný proklientsky prístup, odbornosť, skúsenosť a, samozrejme, diskrétnosť. Privátny bankár sa totiž pre klienta v mnohých prípadoch stáva akýmsi dôverníkom. Nenadarmo sa hovorí, že majetok je pre ľudí druhá najdôvernejšia téma hneď po zdraví.

Preto je dôležité získať si u klientov takú dôveru, akú majú k svojmu rodinnému

lekárovi. Ak nám totiž majú zveriť svoje finančné prostriedky, musia byť plne presvedčení o tom, že s nimi naložíme najlepšie, ako vieme.

> Aké je vaše odporúčanie klientom, ktorí zvažujú využívanie služieb privátneho bankovníctva?

Preferencie každého klienta sú rôzne, preto si nedovolím dávať univerzálné odporúčania. V podstate je to rovnaké ako pri výbere akéhokoľvek produktu alebo služby.

Klienti by si mali spraviť prieskum trhu a vybrať si tú najlepšiu banku s privátnym bankovníctvom a toho najlepšieho privátneho bankára. Som presvedčený, že v Privatbanke nájdú najlepšiu adresu.

> Aké sú aktuálne trendy v privátnom bankovníctve?

Nemyslím si, že privátne bankovníctvo je oblasť, ktorá by ako celok podliehala nejakým trendom. Aktuálnym trendom však môžu podliehať jednotlivé čiastkové služby alebo preferencie produktov tak, ako sa mení situácia na trhoch. To sú trendy, ktoré prichádzajú zvonku, a my musíme byť na ne schopní pružne reagovať.

Naopak, samotné privátne bankovníctvo ako celok by si malo dlhodobo zachávať dôraz na kvalitu svojich služieb, a to bez ohľadu na to, akými turbulenciami v danom okamihu finančné trhy prechádzajú.

> Čím by ste presvedčili potenciálnych klientov, že práve Privatbanka je pre nich tá správna voľba?

Privatbanka patrí do portfólia investičnej skupiny Penta, ktorá je charakterizovaná dlhoročnou stabilitou, spoľahlivosťou a úspechmi. Naši klienti sa vďaka tomu môžu na týchto úspechoch spolupodieľať vo forme svojich investícii do akvizičných činností a nových projektov tejto silnej investičnej skupiny.

Ing. Václav Havlíček

Vzdelanie:

Bankovní institut, Vysoká škola v Prahe.

Práca:

Vo finančných službách a v bankovníctve sa pohybuje viac ako dve dekády. Vystriedal viacero spoločností, kde postupne získal skúsenosti z oblastí maklérstva, obchodu a manažmentu až po súčasnú pozíciu privátneho bankára.

Záujmy:

Po svojich dvoch synoch (9 a 6 rokov), ktorým sa snaží venovať čo najviac času, je to v letnom období kolobežka a v zime zjazdové lyže a bežky.

Okrem toho môžu klienti svoje finančné prostriedky diverzifikovať do nášho Asset Managementu a do fondov tretích strán, ktoré máme tiež v ponuke.

Inými slovami, v Privatbanke sme schopní uspokojiť i toho najnáročnejšieho klienta.

> Akú prekvapivú požiadavku ste dostali od klienta?

Možno vás svoju odpovedou sklamem, ale doposiaľ sa mi nestalo, že by ma klient vyviedol z miery a že by som nevedel, ako si s jeho požiadavkou poradíť. Preto ani nepovažujem žiadnu z požiadaviek svojich klientov za prekvapivú.

Teda zatial, možno ma v budúcnosti niečo prekvapí, ale, úprimne, neviem si predstaviť, čo by to muselo byť. Pokiaľ máte svoj vzťah s klientmi postavený na vzájomnej dôvere a rešpektete, k prekvapeniam by dochádzať nemalo.

Osobný kontakt s klientmi je pre mňa kľúčový

Prečítajte si rozhovor s naším privátnym bankárom v Českej republike Janom Losertom.

Jan Losert
privátny bankár

> Čo sa snažíte priniesť svojim klientom?

Za najdôležitejšie hodnoty v medziľudských vzťahoch celkovo považujem spoločnosť a obyčajnú ľudskú poctivosť, a to či už v súkromí, alebo na profesionálnej úrovni. Jednoduché veci ako dodržať slovo, splniť slub či stihnuť termín sú podľa môjho názoru úplným základom budovania dôvery. A dôvera je základným pilierom privátneho bankovníctva.

K tomuto základu potom pridávam ponuku produktov, ktorým sám verím a sám som presvedčený o ich prínose pre každého jednotlivého klienta.

> Čo by mali klienti očakávať od svojho privátneho bankára?

Nad rámec základných hodnôt v medziľudských vzťahoch, teda spoločnosti a dôvery, je to predovšetkým diskrétnosť, schopnosť vysvetliť aj zložité veci z finančného sveta zrozumiteľnou formou. Samozrejme, tiež všeobecný prehľad a odborné znalosti.

Predovšetkým vo financiách ako takých, ale aj v ďalších oblastiach, ktoré s odborom súvisia a ovplyvňujú ho. To môže byť napríklad geopolitika, ale aj prehľad o konkurenčných produktoch.

> Aké je vaše odporúčanie klientom, ktorí zvažujú využívanie služieb privátneho bankovníctva?

V dnešnej dobe, keď bankovníctvo čoraz viac ovplyvňuje digitalizácia, čoho dôsledkom je fakt, že komunikácia sa čím ďalej, tým viac presúva do online priestoru, je privátne bankovníctvo asi posledným ostrovčekom založeným na osobných vzťahoch a kontaktoch, čo sa finančníctva týka.

Pokiaľ potenciálny klient preferuje osobný kontakt s bankárom a navyše mu vyhovuje mať vo svete financií svojho konkrétnego človeka, na ktorého sa môže kedykoľvek obrátiť v podstate s čímkoľvek, potom nie je dôvod dlho váhať nad privátnym bankovníctvom.

> Aké sú aktuálne trendy v privátnom bankovníctve?

Je to práve digitálny svet, ktorý preniká aj do takej tradičnej oblasti, akou je privátne bankovníctvo. Nové technológie a čoraz pokročilejšie mobilné aplikácie elektronického bankovníctva, na ktorých vývoji a zdokonaľovaní prirodzene pracujeme aj my v Privatbanke, šetria našim klientom i nám čas a zjednodušujú komunikáciu.

Osobne si však nemyslím, že význam osobných medziľudských kontaktov sa z privátneho bankovníctva postupne vytratí úplne – naopak, práve v nich spočíva obrovská pridaná hodnota privátneho bankovníctva.

> Čím by ste presvedčili potenciálnych klientov, že práve Privatbanka je pre nich tá správna volba?

Jan Losert

Vzdelanie:
Obchodná akadémia v Bruntáli.

Práca:
Do sveta bankovníctva vstúpil v roku 2008, konkrétnie do retailu Českej sporiteľne na Václavskom námestí v Prahe, odkiaľ v roku 2014 odišiel do Unicredit Bank. Tam najskôr začínal v prémiovom bankovníctve, o rok neskôr prestúpil do private banking. Svoje znalosti a skúsenosti nadobudnuté za 15 rokov využíva od roku 2020 ako privátny bankár v Privatbanke v Prahe.

Záujmy:
miluje Španielsko, cestovanie, fotografovanie a vonkajšie aktivity so svojím psom

V prvom rade za nás hovoria naše meno, renomé a sila akcionára, ktorý za nami stojí, teda investičnej skupiny Penta.

Jasnými argumentmi sú tiež náš výnimocný servis a exkluzivita ponúkaných produktov. V Privatbanke dostanú klienti prístup k produktom, ktoré v iných bankách nenájdú.

> Akú prekvapivú požiadavku ste dostali od klienta?

Keďže sa v privátnom bankovníctve pohybujem už osem rokov, prekvapivých požiadaviek som zažil viac.

Stalo sa mi napríklad, že som so súhlasom všetkých zúčastnených prepojil klientov z rôznych odborov, ktorí spolu následne realizovali kúpu a predaj umeleckých diel.

V súťaži TREND TOP Banka roka 2023 patrí Privatbanke opäť 3. miesto!

Ekonomický týždenník Trend každoročne vyhlasuje súťaž TREND TOP Banka roka a Privatbanka sa opäť zaradila medzi TOP banky Slovenska.

Tretie miesto – hned za prvou Tatrabankou a druhou Slovenskou sporiteľňou (s ktorou Privatbanka dokonca zdieľala rovnaký počet bodov) – je dôkazom, že sa banke skutočne darí, dosahuje skvelé ekonomicke výsledky a že aj menšia banka môže „preraziť“ medzi TOP banky na slovenskom trhu.

Pri rozhodovaní o umiestnení jednotlivých báň sa posudzovali predovšetkým ekonomicke ukazovatele, ako sú rentabilita aktív, nárast aktív a nákladovosť banky.

„Rok 2022 sa zaradil do histórie Privatbanky, a. s., ako ďalší rekordný milník, čím nadviazal na sériu úspešných rokov minulého obdobia. Vo všetkých

**TREND Banka
roka 2023**

3. miesto

rozhodujúcich ukazovateľoch banka dynamicky rástla, naplnila plánované ciele a potvrdila svoju stabilnú

pozíciu na slovenskom bankovom trhu,“ zhodnotil generálny riaditeľ Privatbanky Ľuboš Ševčík.

Raňajky s Privatbankou

Už tradične sme pre našich klientov privátneho bankovníctva spojili príjemné s užitočným – odborný seminár a biznis raňajky. Tento oblúbený formát stretnutí na aktuálne témy a novinky sa v jesenných mesiacoch október a november konal hned v troch mestách: Košice, Bratislava a Praha.

Účastníci si vypočuli prednášky na rôzne zaujímavé témy:

- > „Najlepší čas na zber úrody dlhopisov“, prezentoval Ing. Marek Benčat, člen predstavenstva a vrchný riaditeľ odboru privátneho bankovníctva, Privatbanka
- > „Privatbanka Budúcnosť – Vaše investičné sporenie“, predstavil riaditeľ odboru asset management Mojmír Hojer, Privatbanka
- > „Ochrana a riadené odovzdanie majetku“, predstavila Petra Jamrišková, Havel&Partners
- > „Zmeny v zdaňovaní cenných papierov od 1. 1. 2024“, priblížil Jozef Danis, Flatiron Tax

> „Realitné projekty Penta Real Estate“, prezentoval Ing. Petr Palička, Country Managing Director, Penta Real Estate.

Pevne veríme, že si všetci klienti okrem dobrých raňajok odnesli najmä cenné odborné rady a získali užitočné informácie.

Súčasné umenie nemá byť strašiakom

Sme galéria s dverami otvorenými naozaj pre každého, hovorí v rozhovore Zuzana Danková, kurátorka a majiteľka bratislavskej galérie DOT. Contemporary Art Gallery. Porozprávala nám o tom, prečo slovenské súčasné umenie stojí za to a prečo sa doň oplatí investovať.

> Naposledy sme sa rozprávali ešte vo vašich starých priestoroch na Lazaretskej ulici v Bratislave. Odvtedy sa u vás veľa zmenilo. Čo vás priviedlo do novozrekonštruovanej budovy Jurkovičovej teplárne v projekte Sky Park a čo všetko tu návštěvníci nájdú?

Po budove Jurkovičovej teplárne som „pokukovala“ už dlhšie, ešte pred jej rekonštrukciou, keď sa pri nej nachádzali umelecké ateliéry. Vnímala som ju ako výnimočný priestor, ktorý si vyslovene „pyta“ galériu moderného umenia tak, ako je to pri takýchto budovách zvykom aj v zahraničí.

Som rada, že sa to podarilo, v tejto národnej kultúrnej pamiatke už od jej znovuotvorenia v septembri 2021 zaberáme priestor hneď

pri vstupe na prízemí. Na ploche zhruba 400 štvorcových metrov u nás návštěvníci nájdú priestrannú kaviareň spojenú s veľkorysými výstavnými priestormi.

Tieto nové priestory do bodky naplnili koncept našej galérie. Snažíme sa byť prístupní a otvorení naozaj pre každého, prepájať umenie s každodennosťou, nie byť uzavretý svet niekde za zvončekom. Vnímam totiž, že moderné umenie je pre mnohých v niečom odstrašujúce a neprístupné, my sa to snažíme zmeniť.

Umenie má totiž v našich životoch dôležitú úlohu a mali by sme byť ním prirodzene obklopení každý deň.

> Zmenili sa v niečom aj zameranie a filozofia vašej galérie?

DOT. Contemporary Gallery ostala verná svojmu zameraniu prioritne na už etablované mená mladšej a strednej generácie slovenskej maľby, pričom naše aktivity smerujeme i na vyhľadávanie nových talentov a propagáciu ich tvorby. Tretinu našich výstav, ktorých je väčšinou

DOT. Contemporary Gallery ostala verná svojmu zameraniu prioritne na už etablované mená mladšej a strednej generácie slovenskej maľby

osem ročne, venujeme aj zaujímavým začínajúcim zahraničným umelcom, akýmsi vychádzajúcim hviezdám, ktoré stoja za pozornosť.

Už od svojho vzniku v roku 2015 aktívne organizujeme rozličné kultúrne evenenty, na ktorých sa snažíme záujemcom zo strany milovníkov umenia, ale i širokej verejnosti ponúknutť prehľad o tom najaktuálnejšom, čo sa na slovenskej umeleckej scéne deje.

Organizujeme vernisáže, komentované prehliadky i stretnutia so samotnými umelcami, čím chceme do sveta moderného slovenského umenia pritiahnuť i širokú verejnosť a tak trochu prelomiť bariéry medzi zdanivo neprístupným galérijným svetom a bežným životom.

Sme otvorení naozaj každému. Či už k nám príde skúsený zberateľ, alebo záujemca o svoju prvú investíciu do umenia, každý môže využiť naše bezplatné odborné poradenstvo, radi ho po galérii prevedieme a všetko mu vysvetlíme.

> **Investícia do kvalitného slovenského umenia je téma, ktorá zaujíma mnohých našich čitateľov. Prečo je lepšie kúpiť si maľbu v galérii a nie priamo od umelca? A čo všetko treba pri kúpe investičného umenia brať do úvahy?**

V prvom rade chcem zdôrazniť, že kúpa maľby či grafiky je do veľkej miery osobná záleženosť, otázka vokusu a tak je to správne. Vždy hovorím, že obraz by vás mal niečím osloviť, niečím na vás „počkať“, vyvolať vo vás nejakú emóciu.

Pokiaľ by ste si však chceli byť istí, že kupujete naozaj kvalitu, hneď ako prvú vec vám odporúčam navštíviť overenú galériu. Jednak dostanete záruku, že dielo pochádza z ateliéru skutočne relevantného umelca s charakteristickým rukopisom, so zadefinovanými teoretickými a ideovými východiskami tvorby, s katalógom a históriaou výstav a nie len nejakého „hobby umelca“ – čím, samozrejme, nechcem nikoho dehonestovať –, pretože skutočne

dobré galérie si s umelcami budujú vzťahy a ich tvorbu sledujú dlhodobo, v našom prípade mnohokrát už od vysokej školy.

Navyše, ak by ste sa rozhodli pre nákup diela priamo od umelca, nemali by ste záruku, že cenovka je nastavená správne – často sa totiž stáva, že sami umelci si ju nastavujú takpovediac „*pocitovo*“, často ju nadhodnocujú, pretože dané dielo je pre nich „*srdcovka*“, a teda vo výsledku neodráža realitu na trhu s umením.

Akousi „*red flag*“, teda varovným signálom, je aj opačná situácia, keď umelec v snahe rýchlo získať nejaké finančné prostriedky svoje diela predáva so zlávou. Ani to by sa nemalo stávať, umelec takto de facto dehonestuje svoju tvorbu a zráža aj cenu budúcich predajov. Ak si nedrží svoju cenu, nie je jasné, ako by sa jeho cenovzora mala ďalej vyvíjať, a pre galériu je potom problematické s takými umelcami pracovať.

> **Akým spôsobom sa teda stanovuje cena diela a čo vplýva na jej ďalší rast?**

Do hry vstupuje celý rad faktorov, akými sú dopyt po dielach a samotní zberatelia, ktorí sú pre trh veľmi dôležití. Ak je o diela daného umelca záujem, ich cena, prirodzene, narastá. Pre mňa ako galeristku je však dôležité aj to, aby sa predaje opakovali.

Samozrejme, kľúčový je akýsi ťažko definovaný „*cvenč*“ mena umelca. Začína na istej sume a postupne rastie podľa toho, ako sa mu darí na relevantných výstavách, aké ceny sa mu podarilo získať, a dôležitú rolu hrá napríklad aj to, v zbierkach ktorých galérii sú zastúpené jeho diela. Z nášho pohľadu je extrémne dôležité, aby umelec vystavoval aj v zahraničí.

Veľkú časť zohráva tiež umelecký prínos autora, teda ako reflekтуje na aktuálne spoločenské témy, prípadne ako hlboko zostúpi do osobnej výpovede. Dôležitá je tiež konzistentnosť tvorby a pozor si dávame aj na to, aby autor časom nestagnoval a v tvorbe neskladol do dekoratívnosti v zmysle nehľadania nových východísk v tvorbe. To sa, žiaľ, stáva v prípadoch, keď umelec v snahe zapáčiť sa čo najširšiemu publiku a zvýšiť si tak predaje môže v tvorbe začať produkovať len diela, ktoré kopírujú diela, ktoré sa mu najlepšie predávajú. To však už nie je umenie a takéto diela už v rešpektovaných galériach neuvidíte.

Trh s umením je pomerne krehká záležitosť a je do veľkej miery prepojený aj so štátnymi inštitúciami a aukčnými domami a aj tu treba vedieť rozlišovať. Nie každá výstava alebo ocenenie totiž vyslovujú o kvalite daného umelca.

> Ktorí slovenskí maliari sú momentálne in? S akými autormi spolupracujete?

Zo strednej generácie sú to napríklad Martin Fabián, Kristína Mesároš, Michal Černušák, Ivana Šáteková, Erik Šille, Ján Vasilko alebo Dávid Baffi, ktorí už dnes patria k výrazným etablovaným umelcom.

Z mladšej generácie sa ako úspešní ukazujú napríklad Andrej Dúbravský a Katarína Janečková, ktorým sa podarilo preraziť aj v zahraničí. Z iných spomeniem napríklad Ivanu Mojšovú, Dominiku Kováčikovú, Martinu Kačmáreku alebo Kristínu Bukovčákovú.

Každý z nich má špecifický rukopis, rozvinuli vlastný výtvarný jazyk, majú svojské východiská a ich diela sa nachádzajú v dobrých zbierkach. Do diel týchto umelcov by som sa preto rozhodne nebala investovať.

**> Koľko peňazí si treba pripraviť, ak by sme mali záujem o kúpu diela zaujímavého slovenského umelca?
Koľko diel ste už vo svojej galérii predali a aké bolo najdrahšie?**

Malé, ale kvalitné a zaujímavé dielo slovenského maliara si viete zaobstaráť už od 300 eur. Samozrejme, väčšie formáty z ateliérov známejších mien začínajú rádovo v tisícach eur, myslím si však, že ako začínajúcemu zberateľovi vám bude na začiatok stačiť okolo 2-tisíc eur.

Klientom stále hovoríme, že v tejto úvodnej fáze by nad kúpou maľby či grafiky nemali primárne uvažovať ako o investícii, ale ako o podpore slovenského umenia. Zberatelia sú totiž pre umeleckú scénu nesmierne dôležití, cielom každého umelca je totiž svoje diela „posunúť“ ďalej.

Niekto zbiera vyslovene figuratívnu tvorbu, niekto zasa skôr maľby či grafiky inšpirované geometriou. Čím je zbierka zaujímavejšie a kreatívnejšie vyskladaná, tým má vo výsledku väčšiu hodnotu a čo je podstatnejšie, ukazuje aj na vkus jej majiteľa.

Vy ako kupujúci máte istotu, že do svojho domova či kancelárie získate naozaj originálne a kvalitné umenie, ktoré bude s vami komunikovať, zhodnocovať váš priestor a nejakým spôsobom vás inšpirovať.

Ľudia už od praveku malí snahu dotvárať si svoj životný priestor umením, je obrovská

Od nášho vzniku sme predali okolo 5-tisíc diel

Od nášho vzniku sme predali okolo 5-tisíc diel, čo sa týka najdrahších diel, ich predaj sme ako galéria s prostredkovával zo zahraničia, rádovo šlo o stovky tisíc eur, ale galérie celkovo nehovoria o peniazoch veľmi rady.

> Je o slovenské moderne umenie záujem?

Myslím, že sa to hýbe správnym smerom a zberatelia sú v tomto ohľade vzdelanejší, rozhladenejší a čo je dôležité, dajú si poradiť. Postupne sa aj u nás formuje skupina zberateľov, ktorí diela nakupujú systematicky a živo sa zaujímajú o to, čo sa na slovenskej umeleckej scéne deje.

škoda, ak svoje domovy znehodnocujeme masovo vyrábanými lacnými dekoráciami z obchodov s nábytkom. Myslím si, že ak človek disponuje istými volnými finančnými prostriedkami, podpora umenia aspoň v nejakej forme by mala byť samozrejmosťou.

DOT. Contemporary Art Gallery
 Jurkovičova tepláreň,
 Bottova 1, Bratislava
dotgallery.sk

Dizajn s dušou Slovenska

Folklór pre mňa znamená uvedomenie a hrdosť, hovorí Jana Kamenská, horlivá propagátorka slovenskej ľudovej tvorby a majiteľka značky Kamenská – Dizajn s dušou Slovenska, ktorá sa už vyše dekádu špecializuje na výrobu úžitkových predmetov s odkazom na históriu našich predkov.

Rozprávali sme sa s ňou o jej tvorbe, zdrojoch jej inšpirácie i plánoch do budúcnosti.

- > Opíšte nám príbeh svojej značky.
Čo stalo za jej zrodom a prečo ste si za inšpiráciu vo svojej tvorbe zvolili práve slovenský folklór?

Príbeh značky Kamenská je túžbou dospelej ženy, ktorá vyrástla z hravého dieťaťa a s láskou spomína na detstvo u svojich milujúcich starých rodičov. Práve oni jej totiž všetkeli lásku k ľudovému umeniu, a tá prerástla do vlastnej zbierky a štúdia slovenských krojov a výšiviek, ktorými sa inšpiruje vo svojej tvorbe doteraz.

Narodila som sa sice v Nitre, ale veľkú časť detstva som spolu s mojimi dvomi sestrami prežila na salaši u starých rodičov v malebnom prostredí Starej Hory neďaleko Krupiny. Tamomžie prostredie ma už odmalička veľmi formovalo a doteraz si pamätam jeden klúčový moment,

ktorý svojím spôsobom nasmeroval moje ďalšie kroky. Starého otca som požiadala, aby mi na jedenaste narodeniny vyrezal z dreva postavičku ovečky. Samozrejme, moje pranie mi splnil a táto malá soška má pre mňa doteraz nevýslovnu hodnotu. Nielen preto, že ju vytvoril on, ale i preto,

Filozofiou značky je prepojiť spomienky na detstvo, fascináciu slovenským folklórom a vášeň z tvorby do výnimočných nadčasových produktov

že ju vyrobil vo veku 70 rokov, keď sa mu už triasli ruky, a verím, že do nej vložil celé svoje srdce.

Svoju súčasnú tvorbu v istom zmysle vnímam ako snahu uchovať toto puto so starými rodičmi a detstvom a zachrániť tak kúsok nášho kultúrneho dedičstva tým, že ho zhmotním a pretvorím na dizajnové produkty s dušou Slovenska.

> Ako by ste opísali filozofiu značky?

Filozofiou značky je prepojiť spomienky na detstvo, fascináciu slovenským folklórom a väšeň z tvorby do výnimočných nadčasových produktov s moderným ľudovým dizajnom, ktoré budú unikátnym darčekom, prezentom pre firmy, obce, oslovia fanúšikov folklóru, lokálpatrionov, ako aj ľudí hľadajúcich výnimočný dizajn.

Som presvedčená o tom, že každý z nás prežil svoje nezabudnuteľné detstvo a mladosť na miestach, na ktoré s nostalgiou a láskou spomína. Preto sa svojím dizajnom na úžitkových predmetoch snažím posilňovať u svojich klientov práve túto spomienku, ktorá im prináša radostný pocit bezstarostnosti, nech sa nachádzajú akokoľvek daleko od svojho rodného kraja, respektíve od miest, kde boli v živote najšťastnejší.

Všetky moje produkty vznikajú v limitovaných množstvách, aby sa zachovala ich unikátnosť a jedinečnosť.

> Čo všetko ponúkate?

Vybrať si je naozaj z čoho. V mojej ponuke sú šperky, tričká, peňaženky, nástenné hodiny, smaltované hrnčeky, keramické hrnčeky, espresso šálky, termohrnčeky,

turistické fľaše, tašky, vankúšiky, prívesky na kľúče, prípadne na kabelky. Moju kompletne sortimentnú ponuku klienti vždy nájdú na mojom e-shope www.kamenska.com

Osobitnou kapitolou v tejto ponuke je však záplava nádherných variácií dámskych náušnic s absolútou dominanciou ľudových motívov, pričom najčastejším mnou použitým materiálom pri výrobe týchto náušnic je drevo. Myslím si totiž, že práve drevo je tým najtypickejším symbolom našich životov – doň totiž človek prichádza

na svet (kolíska) a v ňom zo sveta aj odchádza (truhla).

> Našli by si vo vašej ponuke niečo aj páni? A na aký výrobok ste najviac hrdá?

Určite áno, napríklad termohrnčeky či nerezové hrnčeky s karabínou, ktoré páni ocenia ako parťáka na cesty, čo veľa znesie. Tu môžem odporučiť nádherný nerezový hrnček s karabínou s ľudovým motívom zo Zvolenskej Slatiny, v ktorom páni nájdú ideálneho spoločníka na cesty po horách, na turistiku, lyžovačky či iné potulky.

Karabínka slúži aj ako uško na uchytenie, čo je skvelé riešenie, ktoré vyrieši problém s miestom v taške. Odolné kovové prevedenie predurčuje produkt na outdoorové využitie. Ponuku sortimentu pre páнов postupne rozširujem.

A na aký výrobok zo svojej ponuky som najviac hrdá? Myslím, že je to kolekcia šperkov Poľana, pretože svojím rozsahom tvarov, dizajnov, farebnosťou i autenticitou použitých vzorov najviac symbolizuje moju tvorivú filozofiu, ktorá má svoj zdroj vo svojráznosti Podpolania. Táto kolekcia sa skladá z množstva druhov náušníc, brošní, náramkov a príveskov.

> Opíšte nám bližšie proces tvorby šperkov. Z akých materiálov vznikajú a aké je to časovo náročné?

Výrobe kolekcie šperkov predchádza štúdium krojov, výšiviek, návštěva terénu, ako tomu ja hovorím. Proste musím vycestovať za majiteľmi krojov, ktorí sú ochotní mi ich ukázať, nafotiť a inšpirovať sa nimi.

Trvá niekoľko mesiacov, kým z nafoteného materiálu vzniknú moje prvé náčrty, návrhy na dizajn a následne sa vytvoria grafické podklady na výrobu – vektory, prvé vzorky a až potom prototypy.

Nie raz v tomto procese zistím, že dizajn sa nedá v realite vyrobiť alebo je tá či oná časť šperku príliš tenká a láme sa, alebo príliš hrubá, a teda nevyzerá dobre. Často sa stáva, že to, čo vyzerá dobre na papieri, nie je v realite až také krásne alebo to nie je z technologického hľadiska možné vyrobiť. Dizajny sa teda musia mnohokrát prekresliť, prerábať tak, aby po vyrezaní laserom z dreva mohol vzniknúť nositeľný šperk. Tento proces trvá približne 6 – 12 mesiacov.

Ako som už spomínila, moje šperky sú prioritne z dreva, všetky kovové časti sú z chirurgickej ocele. Na niektorých šperkoch sú použité aj ozdobné Swarovski kamienky či grafická UV potlač.

> Na záver nám odhaľte svoje plány do budúcnca. Čo chystáte pre svojich klientov?

Výroba kolekcie šperkov predchádza štúdium krojov, výšiviek

Nosnou myšlienkom mojej tvorby bude vždy tradicionalizmus, znamená to uchovávanie spomienky na tradíciu našich predkov, posilňovanie spojenia ducha našej doby s duchom minulosti

Nosnou myšlienkom mojej tvorby bude vždy tradicionalizmus v tom najlepšom a najkrajšom zmysle slova. Znamená to uchovávanie spomienky na tradíciu našich predkov, posilňovanie spojenia ducha našej doby s duchom minulosti. Práve v tom totiž vidím prenos krásy a múdrosti od našich

predkov k súčasnosti, k dnešnej modernej dobe. Preto uchovávam tieto nádherné ľudové motívy na svojich výrobkoch, na úžitkových predmetoch, ktoré sú pre ľudí aj dnes dennodennou potrebu.

Jedným z mojich plánov je pokračovať v bádaní po ľudových motívach naprieč celým Slovenskom, v ich spracovaní a prenesení na moje výrobky tak, aby boli čo najautentičejšie.

Vlastným už desať nádherných slovenských krojov z rôznych regiónov a v oblasti ľudovej tvorby a folklóru sa neustále vzdelávam, nakupujem si rôzne knihy či výšivky.

Súčasne plánujem rozširovať sortiment svojich výrobkov o ďalšie typy úžitkových, skrásľujúcich a dekoratívnych predmetov tak, aby bola moja ponuka adresná čo najširšej klientele.

Jana Kamenská
www.kamenska.com

Privatbanka, a. s. – ústredie

Einsteinova 25
851 01 Bratislava 5
www.privatbanka.sk

mobil: +421 911 656 082

mobil: +421 908 730 790

mobil: +421 940 854 654

BRATISLAVA

Ing. Eva Havasová

mobil: +421 907 878 769

BRATISLAVA

Ing. Ľubica Homerová

mobil: +421 915 785 536

BRATISLAVA

Zlatica Murányiová

mobil: +421 911 856 846

BRATISLAVA

Linda Grešková

mobil: +421 911 667 394

BRATISLAVA

Mgr. Jana Chovancová

mobil: +421 911 994 276

BRATISLAVA

Mgr. Miroslava Juhászová

mobil: +421 911 880 907

BRATISLAVA

Ing. Juraj Kalivoda

mobil: +421 903 552 743

BRATISLAVA

Ing. Ján Kšínský

mobil: +421 915 773 878

BRATISLAVA

Mgr. Ján Paštka

mobil: +421 904 634 354

BRATISLAVA

Zdenko Tokoš

mobil: +421 911 113 979

BRATISLAVA

Ing. Lucia Petíková

mobil: +421 911 443 794

BANSKÁ BYSTRICA

Ing. Jana Kováčová

mobil: +421 904 664 828

KOŠICE

Ing. Milan Bielený

mobil: +421 911 677 096

KOŠICE

PhDr. Dušan Ürge

mobil: +421 904 850 583

KOŠICE

Mgr. Matúš Kocur

mobil: +421 903 430 612

TRNAVA

Ing. Roman Novák, PhD.

mobil: +421 911 244 502

ŽILINA

Ing. Ladislav Mahút

mobil: +421 904 899 438

ŽILINA

Ing. Jana Trizuliaková

mobil: +421 903 250 117

ŽILINA

Ing. Alina Tóthová

mobil: +421 915 252 949

ZAUJALI SME VÁS?

Vaše názory a podnety na
náš magazín privítame na:
magazine@privatbanka.sk

Privatbanka, a. s. – pobočka v ČR

Masaryčka, Budova B,
Na Florenci 2139/4
110 00 Praha 1
www.privatbanka.cz

mobil: +420 734 432 808

mobil: +420 731 694 890

mobil: +420 731 625 250

PRAHA, CZ

MgA. Lenka Milionová

mobil: +420 734 264 194

PRAHA, CZ

Jan Losert

mobil: +420 602 671 443

mobil: +420 604 199 789

mobil: +420 732 390 813

mobil: +420 604 199 810

PRAHA, CZ

Bc. Josef Béhounek

mobil: +420 604 273 240

BRNO, CZ

Ing. Hana Andrášková

mobil: +420 603 800 371

mobil: +420 734 523 932

mobil: +420 602 688 120

mobil: +420 604 273 243

Získajte

VIA €

Kúpte si u nás dlhopisy emitentov
zo skupiny Penta

www.privatbanka.sk

